naš čas

13. februar 1976 - LETO XII - Št. 6 (315) - Cena 2 din
Glavni urednik Ljuban Naraks
Odgovorni urednik Stane Vovk

Otvoritev razstave v Velenju (levo). Kulturnoumetniška skupina z gimnazije je skupaj z dekliškim pevskim zborom izvedla recital Prešernovih pesmi (desno).

● V VELENJSKI OBČINI

Obsodili zločin

V Velenju je bila v torek žalna protestna seja v spomin našega konzula v Frankfurtu Edvina Zdovca, ki so ga v soboto zjutraj zahrbtno umorili, ko se je odpravljal v službo. Edvin Zdovc je bil žrtev zločinskega dejanja mračnih sil, ki še vedno delujejo v Zvezni republiki Nemčiji.

Člani komiteja občinske konference ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in delovnih organizacij velenjske občine so najostreje obsodili ta zločinski umor. Z razširjene seje so poslali zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve SFRJ, komisiji za mednarodne odnose pri CK ZKS Slovenije in predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije naslednjo protestno brzojavko.

„Z veliko ogorčenostjo obsojamo to zločinsko dejanje, ki je naperjeno proti naši samoupravni socialistični družbi in vsem demokratičnim silam v svetu. Obsojamo zlasti nesposobnost varnostnih in oblastvenih organov Zvezne republike Nemčije, ki že predolgo obljubljajo varnost našim državljanom v Zvezni republiki Nemčiji. Najostreje obsojamo delovanje nazadnjaških terorističnih ostankov belogardistične, ustaške in četniške emigracije, katere namen je rovarjenje proti miroljubnemu reševanju mednarodnih odnosov in vnašanje zmede ter preplaha med naše delavce, zaposlene v Zvezni republiki Nemčiji.“

● V ŠALEŠKI DOLINI

Slovesno počastili kulturni praznik

V Šaleški dolini so v počastitev slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja odprli dve zanimivi razstavi. Po kratkem nastopu dekliškega pevskega zbora velenjske gimnazije in recitacijah Prešernovih pesmi je podpredsednik Šoštanjske Svobode in predsednik mestne konference SZDL Martin Primožič v četrtek, 5. februarja v avli kulturnega doma v Šoštanju odprl razstavo olj in akvarelov akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška iz Velenja.

V petek naslednji dan je dekliška kulturno-umetniška skupina Ivan Cankar z gimnazijo skupaj z dekliškim pevskim zborom izvedla recital ob 127. letnici smrti dr. Franceta Prešerna. Po končanem kulturnem programu je vršilec dolžnosti direktorja kulturnega centra Velenja in podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje Marjam Marinšek odprl razstavo slikarjev in kiparjev Dravske, Mislinjske, Mežiške in Šaleške doline. Dela razstavljajo Karel Pečko, akademski slikar iz Slovenj Gradca, Vida Balantič – Slivnikar, akademska slikarka iz Radelj ob Dravi, Hari Draušbaher, akademski slikar iz Mute, Jože Tisnikar, slikar iz Slovenj Gradca, Anton Repnik, slikar iz Mute, Franc Boštjan, slikar iz Raven na Koroškem, Andrej Grošelj, kipar iz Prevalj, Janko Dolenc, kipar samorastnik iz Dravske doline, Ciril Cesar, akademski kipar iz Velenja, Tone Herman, akademski kipar iz Šoštanja in Lojze Zavolovšek, akademski slikar iz Velenja.

Poleg omenjenih otvoritev razstav sta bili v Šaleški dolini še dve prireditvi ob obletnici Prešernove smrti. V soboto je v dvorani kulturnega doma v Velenju nastopil mladinski pevski zbor iz Maribora. Na tej osrednji prireditvi v počastitev kulturnega praznika je o pomenu Prešernovega dne spregovoril predsednik skupščine kulturne skupnosti Peter Krapež. Sinoči pa je bila v kulturnem domu v Šmartnem ob Paki komorna opera Don Paquale v izvedbi prvakov ljubljanske Opere.

● VELENJSKI IN MOZIRSKI ZDRAVNIKI IN ZOBOZDRAVNIKI USTANOVILI

Podružnico zdravniškega društva

V petek zvečer so v Velenju ustanovili podružnico slovenskega zdravniškega društva. Primarij doktor Alojz Fijavž je ob tej priložnosti povedal, da je to izredno pomemben dogodek za velenjsko in mozirsko občino. Podružnica slovenskega zdravniškega društva bo namreč vključevala zdravnike in zobozdravnike iz obeh občin. Takoj na začetku se je v podružnico vključilo 56 članov.

Zdravstvo v velenjski in mozirski občini je bilo po osvoboditvi zelo slabo razvito, saj so bili na področju velenjske občine 4 zdravniki, v Mozirju pa 2. S pospešenim razvojem gospodarstva in vseh drugih dejavnosti pa se je krepila tudi zdravstvena moč. Zlasti v zadnjih letih so zgradili več zdravstvenih objektov, povečalo pa se je tudi število kadrov. Tako je zdaj na območju občine Velenje 56 zdravnikov in zobozdravnikov, v Gornje Savinjski občini pa 10. V občini Velenje pride en zdravnik na 860 prebivalcev, nekoliko slabše pa je to pokrivanje v občini Mozirje, kjer pride en zdravnik na 2000 prebivalcev. Nagel razvoj zdravstvene službe je bil možen zavoljo ostalih dejavnosti. Zdravstvo pa ni zaostajalo tudi v posodobljanju in tehnični opremljenosti ter organiziranosti.

Na ustanovnem občnem zboru velenjske podružnice slovenskega zdravniškega društva so ugotovili, da bodo imeli sedaj boljše pogoje za delo. Zdravniki in zobozdravniki bodo v podružnici samostojno reševali stanovska, strokovna, organizacijska, disciplinska in moralna vprašanja. Veliko skrb bodo posvetili strokovnim predavanjem in splošnim dogodkom v velenjski občini. Člani pa ne bodo zanemarjali tudi družbenega življenja, aktivno pa se bodo vključevali v družbenopolitično življenje ter v delo samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti na področju socialnega in zdravstvenega varstva. Menili so, da lahko zdravniki in zobozdravniki s svojimi izkušnjami in delom v precejšnji meri izobljšajo zdravstveno in socialno zaščito v Šaleški in Gornje Savinjski dolini in tudi v Sloveniji.

Izvolili so 10-članski izvršilni odbor nove podružnice slovenskega zdravniškega društva, kateremu bo predsedoval dr. Zdenko Gams, za podpredsednika pa so izvolili Jožeta Rogla zdravnika iz Topolšice in Ivana Kralja zdravnika iz velenjskega zdravstvenega doma.

● S SAMOUPRAVNIM SPORAZUMEVANJEM BOMO ZAGOTOVILI POTREBEN DENAR ZA OBNOVO IN FUNKCIONALNO UREDITEV INTERNEGA IN PLJUČNEGA ODDELKA BOLNICE TOPOLŠICA:

Nova solidarnostna akcija

V javni razpravi je predlog samoupravnega sporazuma, ki naj bi ga podpisali Skupščina občine Velenje, Občinska konferenca SZDL Velenje, Občinski svet Zveze sindikatov Velenje, Občinska zdravstvena skupnost Velenje, Bolnica Topolšica, Savinjsko šaleški zdravstveni dom Velenje ter temeljne in druge organizacije združenega dela in druge delovne skupnosti z območja občine Velenje za skupno financiranje obnove in funkcionalne ureditve internega in pljučnega oddelka Bolnice Topolšica.

Temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge delovne skupnosti z območja občine Velenje naj bi namensko združevale brez obveznosti vračila sredstva iz skladov skupne porabe v višini vrnjenih prispevkov iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela po znižanju prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje v letu 1975 za izvedbo investicijskega programa obnove in funkcionalne ureditve internega in pljučnega oddelka Bolnice Topolšica. Namembnost in porabo tako zbranih sredstev bo nadziral poseben odbor podpisnikov samoupravnega sporazuma, program investicijske dejavnosti bolnice Topolšica pa je sestavni del tega sporazuma.

V posebni izjavi so družbenopolitične organizacije občine skupaj s Skupščino občine Velenje opozorili, da je treba tudi materialno podpreti prizadevanja, da se preuredi posamezne oddelke Bolnice Topolšica in jih opremi z najsodobnejšimi aparaturami. Poudarjeno je tudi, da je obnova Bolnice Topolšica prednostna naloga na področju zdravstva v občini Velenje, zato pričakujejo, da bodo vsi delovni kolektivi akcijo za zbiranje denarja za obnovo in funkcionalno izpopolnitev Bolnice Topolšica podprli.

Občinska zdravstvena skupnost Velenje, ki je tudi eden od pobudnikov za sklenitev samoupravnega sporazuma, v gradivu k temu sporazumu podrobno opozarja na razmere v Bolnici Topolšica, saj je v preteklosti manjkalo denarja za redno delovanje, posebej pa še za nakup potrebnih aparatur za diagnostiko ter za obnovo in preureditev posameznih oddelkov. Eden od prvih sanacijskih ukrepov je bila osamosvojitev Bolnice Topolšica (to je njena izločitev iz sestava Splošne bolnice Celje) ter vključitev v novo velenjsko sestavljeno organizacijo združenega dela zdravstvenih zavodov.

KAJ PREDVIDEVA PROGRAM OBNOVE

Iz gradiva Občinske zdravstvene skupnosti Velenje povzemamo, da predvideva program investicij, za katerega bi združevali sredstva, na internem oddelku preureditev verand v bolniške prostore, ureditev posebne enote za intenzivno in polintenzivno nego, ureditev rentgenskega oddelka ter vgraditev dvigal za nepokretne bolnike.

Tudi na pljučnem oddelku bodo uredili dvigala, izpopolnili rentgenski oddelek, uredili manjši oddelek za intenzivno nego ter modernizirali in izpopolnili laboratorij, da bo lahko služil potrebam celotne bolnišnice.

Na objektu Smrečina pa morajo urediti dvigala, obnoviti sanitarije ter prav tako preurediti verande v bolniške prostore.

Perspektivni program razvoja Bolnice Topolšica predvideva še ustanovitev oddelka za rehabilitacijo in balnelogijo. Razvijali bi predvsem preventivno rehabilitacijo, rehabilitacijo po težkih operacijah ter rehabilitacijo delovnih invalidov. V zdravstvene namene bi začeli torej izkoriščati tudi termalno vodo, ki zdaj tako rekoč neizkoriščena odteka.

37 zavezancev prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki so jim zaradi znižanja stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje v letu 1975 vrnili preveč vplačani prispevek, naj bi ob sprejemu zaključnega računa za leto 1975 ta denar prenesli v sklad skupne porabe in ga namensko določili za obnovo in funkcionalno ureditev internega in pljučnega oddelka Bolnice Topolšica. Tako bi zagotovili 8,8 milijona dinarjev.

Komentar tedna

Z besedami je že tako, da vse prehitro zamrejo. Torej ne dosežejo svojega namena, čeprav so najprej napovedovale takšne akcije, po katerih ne bo ostal več kamen na kamnu.

Nemalokrat izzvenijo že na sejah, vedno pa tedaj, ko ne izražajo značilnosti našega trenutka, ko so torej „gluhe“ za probleme človeka. Za mnogotere probleme – v krajevnih skupnostih, doma, v organizacijah združenega dela itd.

Takšen uvod pa je popolnoma odveč, ko mislimo na nedavni intervju predsednika Tita. Ne le zato, ker je naš prvi občan, marveč preprosto zato, ker je ponovno dokazal, da je moč resnico o naši zdajšnjosti povedati preprosto in razumljivo. Tako, da jo razumejo vsi – delovni ljudje na vasi in v mestih. Hkrati je njegova beseda tudi učinkovita, ker hitro postaja lastnina vseh ljudi in se zato spreminja prek akcij v prakso.

Z besedami ni moč spreminjati sveta. Prav zato je Tito ponovno poudaril, da je le delo tisto, ki naj nam zagotovi še večje blagostanje, ker tako je bilo tudi doslej. Nič nam ni bilo podarjenega. Vse kar imamo, je rezultat skupnega dela.

Odločna beseda

So pa tudi resne hibe. Nanje je opozoril predsednik Tito. Mednje nedvomno sodi tudi kriminal in tatovi ter tatiči. S tatiči pa je vedno tako – kradli bi na veliko roko, če bi le mogli. Veliko malih tatičev – družbeno zlo.

Z njimi se zanesljivo ne morejo ukvarjati le organi pregona. Treba ga je – kriminal – predvsem preprečevati. Predvsem tako, da bomo nenehno vedeli kaj se na primer dogaja z našimi sklepi, kako pooblaščeni predstavniki našega dela „razpolagajo“ z njim, kako ga izmenjujejo z drugimi itd. Ponavadi je namreč vedno nekaj narobe prav s samoupravnimi odnosi tiste organizacije združenega dela, kjer lahko posameznik polni svojo privatno blagajno na nepošten način.

Vendar Tito ni opozoril le na to. Predvsem je še poudaril, da so komunisti najbolj odgovorni, ko gre za razvoj samoupravnih odnosov. Komunisti pa morajo svojo aktivnost nenehno prenašati v Socialistično zvezo, ki je naš najširši družbeni okvir za delovanje in dogovarjanje o vseh razvojnih ciljih.

MILAN MEDEN

OD 12. 2. 1976
DO 18. 2. 1976

V VELEBLAGOVNICI nama Velenje

GOSPODINJSKI TEDEN

10% POPUST

- posteljnina (metraža in konfekcija),
- kuhinjsko perilo (metraža in konfekcija)
- dekorativno in pohištveno blago,
- zavese, pregrinjala,
- preproge in obloge tal

ZADNJE DNI PO SVETU...

Obsodba zahrbtnega uboja

Zahodnonemške oblasti še vedno nadaljujejo s preiskavo, ki pa do trenutka, ko to poročamo, še ni odkrila morilcev v soboto zjutraj zahrbtno ubitega jugoslovanskega konzula v ZR Nemčiji Edvina Zdovca, 45.

Še vedno neidentificirana oseba je jugoslovanskega konzula petkrat ustrelila v hrbet. Jugoslovanski diplomat je umrl na kraju zločina, zločincu pa je uspelo zbežati.

Najnovejši napad in gnusen uboj jugoslovanskega konzula sta vzbudila v domovini veliko ogorčenje in ostre obsodbe družbenopolitičnih skupnosti, podjetij in posameznikov, ki so se jim pridružili tudi Jugoslovani, začasno zaposleni v ZRN.

Čeprav zločinec še ni znan, obstojajo utemeljeni dokazi, da so jugoslovanskega konzula Edvina Zdovca ubili pripadniki skrajne jugoslovanske emigrantske levice, ki že od konca druge svetovne vojne delujejo v nekaterih zahodno evropskih državah.

Sporočilo frankfurtske policije o sobotnem zločinu potrjuje to prepričanje, saj jasno pravi, da je preiskava naperjena proti „ekstremnim emigrantom".

Sobotni uboj konzula Zdovca je samo zadnji v vrsti nasilnih dejanj, ki se vrstijo v večjih ali manjših presledkih že od konca druge svetovne vojne sem. Jugoslovanske oblasti, ki so ob tem uboju poslale pristojnim organom Zvezne republike Nemčije oster protest, poudarjajo, da terjajo od zahodnonemških oblasti večjo zaščito za naše državljane, ki delujejo na zahodnonemškem ozemlju. Pri tem je v protestu, ki ga je jugoslovanski veleposlanik v ZRN Budimir Lončar izročil podkanclerju in zunanjemu ministru ZR Nemčije Genscherju, rečeno, da mečejo taka nasilna dejanja sence na zadnje čase sicer zelo dobre jugoslovansko-zahodnonemške odnose.

Minister Genscher je izrazil sožalje in obžalovanje zaradi storjenega zločina in dejal, da bo bonska vlada storila vse za razsvetlitev tega gnusnega uboja in njegovega ozadja ter kaznovanje storilcev.

Minister je ob tem poudaril, da so ostanki fašistične skupine, katerih pripadniki so verjetno zagrešili sobotni zločin, zbežali v ZRN takoj po drugi svetovni vojni, še preden je bila ustanovljena prva vlada te države.

Sožalno brzojavko je ob uboju konzula Zdovca poslal jugoslovanski vladi in generalnemu konzulatu SFRJ v Franfurtu tudi predsednik deželne vlade zahodnonemške pokrajine Hesen Albert Oswald. V njej je poudaril, da si bo policija še bolj prizadevala varovati jugoslovanske državljane, začasno zaposlene v ZRN, in jim omogočila normalno življenje ter delo.

To so vzpodbudne napovedi, ki pa žal niso prve, saj smo podobne prejemali že ob poprejšnjih napadih na naše diplomatske in konzularne predstavnike v ZRN.

Ti napadi prepričljivo dokazujejo, da kljub vsem obljubam in napovedim o boljši varnosti naših državljanov, začasno zaposlenih v ZRN, oblasti te dežele vendarle niso uspele odpraviti vseh temeljnih vzrokov, ki pogojujejo občasne napade sovražne emigracije na naše državljane. To se ne dogaja samo v ZR Nemčiji, marveč tudi drugod in to kljub temu, da so jugoslovanske oblasti v zadnjih nekaj letih sicer dosegle boljšo raven sodelovanja z mnogimi zahodnoevropskimi deželami, v katerih delujejo nekatera središča nam sovražne skrajne emigracije.

Medtem ko jugoslovanska javnost še vedno pričakuje skorajšnje sporočilo o zaključku preiskave in kasneje tudi o obsodbi storilcev, pa se vrstijo v domovini in med našimi državljani, začasno zaposlenimi v ZRN in drugih deželah, ostri protesti, ter zahteve, naj vlade teh dežel, še posebej vlada ZRN, enkrat za vselej in dokončno onemogočijo delovanje sovražnih terorističnih skupin, ki ogrožajo življenje in varnost naših državljanov na začasnem delu v teh deželah.

...IN DOMOVINI

SLOVENŠČINA – Na tečajih, ki sta jih pripravila občinski odbor RK in izobraževalna skupnost, se v Aleksincu uči slovensko 32 otrok. Pouk slovenščine sodi v okvir dejavnosti, ki so jo v Aleksincu povezali z odločitvijo, da se pobratijo in spoprijateljijo s slovenskim mestom Zagorje ob Savi.

AVTOMOBILI – Crvena zastava namerava letos vložiti v osnovna sredstva 972 milijonov din. Podjetje bo razširilo kovačnico in tiste temeljne organizacije, ki bodo izdelovale dele za „zastavo 101" s tremi vrati. Nekaj sredstev bo tovarna vložila tudi v razvoj avtomobila s prostornino motorja 900 ccm, ki naj bi ga dobili čez dobri dve leti. Vozilo je za zdaj v načrtih kot „zastava 102".

SODELOVANJE – Predstavniki sevniških tovarn Jutranjka in Lisca so podpisali pogodbo s kenijskim partnerjem o sodelovanju pri izgradnji konfekcijske tovarne v Keniji. Jugotekstilimpex in Labod pa sta to opravila že decembra lani. Po naložbi v novo kenijsko tovarno srajc, otroške konfekcije in ženskega perila sodelujeta poleg omenjenih štirih slovenskih tovarn tudi kenijska državna investicijska agencija ter skupina kenijskih industrialcev. Vsak od teh partnerjev bo prispeval po 400.000 dolarjev.

NAFTA – Podjetje Naftagas–Bačka iz Bečeja bo kmalu začelo črpati nafto na novem naftnem polju v Bački. Gre za črpališče Palič blizu Subotice, kjer naj bi prve sodčke nafte načrpali že v začetku marca letos.

ZAČETEK – Zasavski rudarji so minuli mesec nakopali 140.600 ton premoga, s čimer so presegli mesečni operativni proizvodni plan za 6500 ton. Trboveljski rudarji so mesečni plan presegli za 10,4 odstotka, zagorski za 2,9 ter na rudarskem šolskem centru za 9 odstotkov. Plana niso dosegli hrastniški rudarji.

JEZIK – Kršitev določil o uporabi jezika je bistvena kršitev sodnega postopka. To mnenje je prevladovalo na skupni seji delegatov zveznega sodišča, republiških in pokrajinskih vrhovnih sodišč in vrhovnega vojaškega sodišča, ki so razpravljali o usklajevanju sodnih postopkov z ustavo SFRJ – To stališče pomeni, da bo v pritožbenem postopku takoj razveljavljena vsaka sodba, ki ne bo upoštevala z ustavo zagotovljene pravice državljana do uporabe svojega jezika.

LADJA – V remontni ladjedelnici „Viktor Lenac" na Reki so končali rekonstrukcijo motornega tankerja Germinal s 60.000 tonami nosilnosti. Tanker so spremenili v ladjo – dvigalo z 2000 tonami nosilnosti, kar bo ena največjih takšnih ladij na svetu. Ladjo so predelali za neko panamsko družbo in bo konec tedna odplula v ZDA, kjer bodo v New Orleansu montirali nanjo dvigalo.

PRIMANJKLJAJ – Lani smo skorajda v celoti izpolnili zahteve resolucije o gospodarski politiki, vsaj kar zadeva izvoz in uvoz, čeprav je marsikdo prepričan drugače. Primanjkljaj blagovne menjave s tujino je prav takšen, kakršnega smo pričakovali. Po resoluciji naj bi se izvoz povečal do 10 odstotkov, uvoz pa za 4 odstotke. Takšen izvoz in uvoz pa bi ob 9-odstotnem povečanju cen v izvozu in 5-odstotnem uvozu, ustvarili lani po pričakovanju okrog 3650 milijonov dolarjev primanjkljaja. Dejansko pw je bilo, po podatkih zunanje trgovine, primanjkljaja za 3642,48 milijona dolarjev.

NOVOST – Letošnji proizvodni program tovarne CIMOS s predvidenimi 10.000 vozili ne bo bistveno večji, kot je bil lanski (okoli 8500 izdelanih vozil), bo pa doživel nekatere bistvene spremembe. Najbolj nepričakovana je najbrž ta, da bo Cimos opustil proizvodnjo spačkov in amijev, namesto njih pa bo uvedel v svoj program novo vozilo „dyana 6". Letos bodo tudi kompletirali program iz serije GS in prevzeli novo veliko „žabo" CX, ki jih nameravajo narediti kakšnih 200.

● KDO JE BIL KONZUL EDVIN ZDOVC

Zločin v Frankfurtu

V soboto zjutraj ob 7.15 so neznani zločinci v Frankfurtu ustrelili našega konzula Edvina Zdovca, ko je odhajal na službeno dolžnost. Edvin Zdovc je bil na tem delovnem mestu le kratek čas, pa je bil že zelo znan in priljubljen zlasti med našimi delavci, ki so se k njemu vedno zatekali po pomoč in nasvet. Tudi v soboto je odhajal v svoje delovne prostore, čeprav ni bil uradni delovni dan, vendar je tudi svoj prosti čas velikokrat izkoristil za razgovore z našimi ljudmi. Preiskava je ugotovila, da je Edvina Zdovca neznanec ustrelil s petimi streli v vrat in prsi, kar je povzročilo takojšnjo smrt. Padel je pred vsojo garažo, medtem ko je njegov avtomobil s prižganim motorjem in lučmi čakal na njegov odhod.

Predvidevamo, da je bil zločinec pristaš ene izmed terorističnih fašističnih jugoslovanskih emigrantskih skupin, ki delujejo v Zahodni Nemčiji. Seveda je policija takoj začela s preiskavo in je tudi takoj zaslišala dva soseda, ki sta videla morilca. Očitno je čakal na našega konzula ob garaži, ker je tudi po svojem dejanju takoj preskočil dvoriščno ograjo in uspel pobegniti. Po mnenju policije je morilec dobro poznal življenjske navade Edvina Zdovca in njegove družine. Zaslišana nemška državljana sta povedala, da sta videla pravzaprav dva moža, ki sta tekla po streljanju čez vrt in da je prvi nosil na glavi karirasto kapo in temnejši plašč, drugi pa je bil oblečen v svetlejšo obleko. Predvidevajo, da sta morilca stara od 20 do 30 let.

Policija je takoj obkolila okoliš, v katerem se je zgodil zločin, na kraj zločina pa je razen predsednika frankfurtske policije prispel tudi mestni župan, ki se je dobro poznal s pokojnim konzulom. Vodja policije in župan sta povedala, da so preiskavo usmerili proti skupinam teroristov, ki izkoriščajo gostoljubje zahodnonemških oblasti. Obdukcija je pokazala, da je zločinec streljal šestkrat, vendar je šesti strel zadel v vrata garaže. Prvi trije streli so zadeli pokojnega konzula v vrat, druga dva v prsi, vsi pa so bili smrtonosni.

Časopisje, ki se je ob tem zločinu prav tako polno angažiralo, predvideva, da so zločinci plačani ustaši. Nemška javnost je v teh dneh med drugim obveščena tudi o tem, da so člani omenjenih ustaških organizacij in skupin v času druge svetovne vojne sodelovali s Hitlerjem, po vojni pa so številni pobegnili v tujino in se zatekli tudi v Zahodno Nemčijo.

Edvin Zdovc

Zločin je razburil vso jugoslovansko javnost pa tudi javnost v svetu. V Jugoslaviji so bila v teh dneh številna zborovanja, s katerih so pošiljali protestna pisma. Posebej prizadeti pa so naši zdomci, ki jim je bil pokojni Zdovc vedno dober prijatelj. V ta namen so v Frankfurtu odpovedali vse kulturne in športne prireditve, predstavniki naših zdomcev, kakor tudi predstavniki zahodnonemških oblasti pa so v teh dneh obiskali in izrekli sožalje Zdovčevi ženi Hildi in njunima hčerkama Hildi in Katji.

Posmrtne ostanke jugoslovanskega konzula so prepeljali v domovino, kjer so pokojnika v četrtek pokopali na ljubljanskih Žalah.

V Ljubljani živi njegova 74-letna mama Ivanka, ki ne more verjeti, da je njen sin mrtev in da ga ne bo nikoli več. V Domžalah pa živi njegova sestra Zlatka, ki je za pretresljivo novico izvedela v nedeljo po radiu. O tem je rekla:

„Radio je bil odprt in slišala sem nekaj o zločinu v Nemčiji. Potem sem prisluhnila in izvedela, kaj se je zgodilo v Frankfurtu. Hkrati je novico slišal tudi sin Rajko. Skupaj sva odšla v Ljubljano k mami in ji povedala za Edvinovo smrt. Mama je pri tem omedlela.

Objokana starka drži v rokah sliko svojega sina in z jecljajočim glasom šepeče: „Zadnjič sem ga videla lani v oktobru, ko je prišel v Ljubljano. Bil je pri meni in mi med drugim rekel: ‚Drži se mama in zdrava bodi.'

Sinko moj, zakaj so te ubili?"

● V KRAJEVNI SKUPNOSTI VELENJE STARA VAS

ŠOLA ZA DELEGATE

Z novo ustavo so dobili vsi naši delovni ljudje in občani, posebej še delegati, odgovorne naloge. Na zborih občanov, na primer, odločajo o celotni družbeni reprodukciji, preko delegatov pa o uresničevanju skupnih interesov, o urejanju splošnih zadev ter o vseh drugih pomembnih vprašanjih. Za uresničitev te vloge pa je posebej pomembna usposobljenost prav vseh delovnih ljudi in občanov, zlasti še delegatov in članov vodstev družbenopolitičnih organizacij.

Vodstva družbenopolitičnih organizacij ter zbor delegatov delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti Velenje – Stara vas so spoznali nujnost stalnega organiziranega usposabljanja delegatov ter družbenopolitičnih delavcev, pravzaprav vseh delovnih ljudi in občanov, in to v okviru „Šole za delegate".

PRVA PREDAVANJA V „ŠOLI ZA DELEGATE" ŽE V KRATKEM

Najprej bodo pripravili v krajevni skupnosti Velenje – Stara vas „Šolo za delegate" za delegate zbora delovnih ljudi in občanov ter njihovih organov, pa za delegate krajevne konference SZDL, za člane vodstev drugih družbenopolitičnih organizacij, za delegate delegacij za zbor krajevnih skupnosti ter za samoupravne interesne skupnosti in pa za člane osnovnie organizacije ZK Velenje – Stara vas.

Jeseni pa bodo, kot načrtujejo, vključili v „Šolo za delegate" mimo možnih kandidatov za samoupravne organe ter vodstva družbenopolitičnih organizacij še druge perspektivne kadre v krajevni skupnosti.

Prizadevali si bodo, da bi šlo skozi „Šolo za delegate" kar največ delovnih ljudi in občanov z območja krajevne skupnosti Velenje – Stara vas.

SPLOŠNI IN POSEBNI DEL PROGRAMA „ŠOLE ZA DELEGATE"

„Šola za delegate" v krajevni skupnosti Velenje – Stara vas bo potekala v dveh delih. Vsi slušatelji šole bodo najprej poslušali 9 predavanj, zatem pa se bodo ločeno sestale skupine slušateljev ter obravnavale vlogo in naloge samoupravnega organa oziroma družbenopolitične organizacije ali delegacije.

V okviru splošnega programa načrtujejo za zdaj naslednja predavanja: Predstavitev Krajevne skupnosti Velenje – Stara vas, Naša družbenopolitična in družbenoekonomska ureditev, Vloga in položaj krajevne skupnosti kot temeljne skupnosti samoupravnega organiziranja delovnih ljudi in občanov v komunalnem in skupščinskem sistemu, Delovanje delegatskega in skupščinskega sistema, Vloga subjektivnih sil v delegatskem in skupščinskem sistemu, Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, Družbena samozaščita ter splošna ljudska obramba, Aktualna vprašanja gospodarskega in socialnega razvoja občine Velenje ter Srednjeročni program razvoja krajevne skupnosti Velenje – Stara vas.

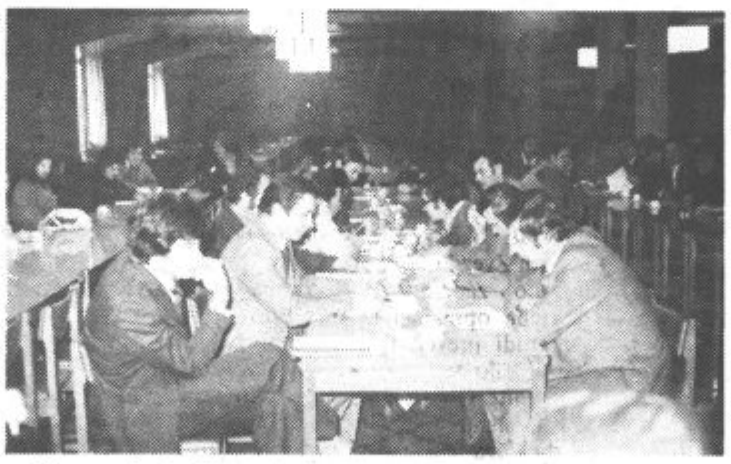

V četrtek, 5. februarja je bila v tovarni gospodinjske opreme Gorenje Velenje letna skupščina tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata. Konference so se udeležili delegati 17 osnovnih organizacij sindikata TOZD in delovne skupnosti skupnih služb.

● REKLI SO TE DNI:

JOSIP BROZ TITO – Komisije za ugotavljanje izvora premoženja so skraja delale z vso vnemo. Tako se je zdelo in mislil sem si: šlo bo. A glej si ga, kam smo prišli? Nekateri ljudje še naprej bogatijo. Mislim, da za te stvari ne smemo ostati gluhi in slepi. Poseči bomo morali po nekaterih drugih ukrepih, uvesti nekatere druge oblike preverjanja.

STANE DOLANC – Mislim, da je vsem jasno, da ne bomo iskali nobenega posebnega ekonomskega sistema oziroma posebne ekonomske politike za nobeno vejo gospodarstva – pa tudi tako ne za ladjedelništvo in ladjarstvo. Razvoj vseh gospodarskih vej lahko rešujemo samo v sistemu samoupravnih družbenih in ekonomskim odnosov.

JANEZ BARBORIČ – Odločno moramo zavračati vse poizkuse, s katerimi nam ponujajo stare meščanske vzorce družbene ureditve ali kulturne politike, pa tudi tiste, ki iz nevere v ustvarjalnost in moč delovnih množic ponavljajo stare žalostinke o tem, kako bo šlo vse po vodi, če se bodo delovni ljudje v vse vmešavali in o vsem odločali.

Aktivnost komunistov študentov

V študentskem klubu aktivno deluje tudi aktiv zveze komunistov, ki je bil ustanovljen pred petimi leti na pobudo študentov komunistov Šaleškega študentskega kluba. Aktiv ima 46 članov, ki študirajo v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kranju.

V lanskem letu so imeli pet sestankov, pripravili so seminar za študente Šaleškega študentskega kluba ter predavanje za člane njihovega aktiva. Vse sestanke in seminar so imeli v Velenju, ker študirajo študentje v različnih krajih.

Aktiv zveze komunistov je nosilec političnega dela v študentskem klubu, zato je sproti spremljal, usmerjal in ocenjeval delo študentskega kluba, aktivno so sodelovali v kadrovski politiki študentskega kluba, saj je več kot polovico članov predsedstva članov ZK. Kritično so ocenili dogajanja na beograjski fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, odnos delovnih in drugih organizacij do študentskega kluba, kadrovsko in štipendijsko politiko, vlogo in pomen organov občinske skupščine, sistem planiranja in gospodarski položaj občine Velenje.

Aktiv je preko medobčinskega sveta ZK Celje povezan z ostalimi aktivi celjske regije pri oblikovanju akcijskega programa, v katerem je točno opredeljena vloga in pomen aktiva. Tesno so sodelovali tudi z občinskim komitejem ZK občine Velenje, ki jim je pri delu nudil vso materialno in moralno pomoč.

Kljub dobremu delovanju študentskega kluba pa je v njihovem delu tudi precej pomanjkljivosti. Prva naloga članov kluba bi morala biti poleg učenja v šoli delo v klubu. Med nekaterimi člani aktiva zveze komunistov je premajhna moralno politična odgovornost.

Študenti komunisti se bodo morali še bolj angažirati, kajti poleg dela na visokih in višjih šolah morajo biti nosilci akcij v klubu in obenem še organizirani v aktivu, kjer se bodo seznanili z vlogo in delom komunistov v kraju od koder so prišli in kamor se morajo vračati.

Letos bo aktiv študentov komunistov vodil sekretariat: sekretar Melita Vovk, namestnik v Ljubljani Vlado Vrbič, referent Avgust Jeriha, namestnik v Mariboru Viljem Skok, referent Mirko Trebičnik in poverjenik Komunista Jože Hudales.

SLAVKO KORETIČ

● IZ DVORANE SKUPŠČINE OBČINE VELENJE

Vprašanja in odgovori

VPRAŠANJE

Delegat zbora krajevnih skupnosti Anton Pečovnik je vprašal zakaj ni bila v letu 1975 zgrajena trafo postaja v Ravnah (pri Krištan), čeprav je bilo to obljubljeno.

ODGOVOR

Odgovor je posredovalo Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije TOZD Elektro Slovenj Gradec:

„V letu 1975 smo zaradi slabe finančne situacije močno reducirali plan investicij, da smo lahko krili stroške izgradnje distribucijskih 110 kv objektov, katere bi naj predvidoma finansirala interesna skupnost elektro gospodarstva Slovenije. Tako smo od 20 oziroma 10 kv tansformatorskih postaj zgradili samo tiste, ki so bile vezane na novo stanovanjsko izgradnjo kot (TP 10/0,4 kV 2x630 kVA Velenje-Pod parkom).

Sicer pa smo veliko sredstev porabili za izboljšanje, oziroma obnovo dotrajanih nizkonapetostnih omrežij in daljnovodov (1.610.000,00) za področje občine Velenje.

V predlogu plana investicij za leto 1976 je zajeta tudi TP 10/20/0,4 kV Ravne – Krištan, v kolikor bo ta predlog plana odobren s strani samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva za področje Elektro Celje in bodo tudi zagotovljena sredstva, bomo, v letu 1976 zgradili omenjeno transofrmatorsko postajo.

Za TP Ravne – Krištan in priključni DV imamo tudi že potrebno lokacijsko dovoljenje in izdelan projekt, tako da bomo lahko z deli pričeli takoj, ko bodo na razpolago potrebna sredstva."

VPRAŠANJE

Kakšnih ukrepov se davčna uprava poslužuje pri izterjavi zapadlih obveznosti starostnega pokojninskega zavarovanja kmetov pri zavezancih ki so sicer sposobni poravnati tovrstne obveznosti pa teh ne plačujejo. V koliko primerih je bila že uveljavljena možnost vknjižbe na nepremična premoženja.

ODGOVOR

Odgovor je posredovala davčna uprava SO Velenje.

„Davčna uprava je v skladu z določili 38. člena zakona o starostnem zavarovanju kmetov (Ur. list SRS, št. 13/72) pristojna za odmero in pobiranje prispevka za starostno zavarovanje kmetov.

Prispevek zavarovancev se določi v letnem znesku, ter se plačuje v enakih trimesečnih obrokih, ki zapadejo v plačilo vsakega 1. v trimesečju, plačani pa morajo biti v 45 dneh od dneva zapadlosti.

Dokler ni izvršena odmera prispevka za tekoče leto, so zavarovanci dolžni plačevati akontacije v ustreznem razmerju z odmerjenim prispevkom iz preteklega leta.

Postopek za izterjavo neporavnanih zapadlih obveznosti starostnega zavarovanja se vodi po določilih zakona, ki velja za postopek o prislini izterjavi davkov občanov, kar pomeni, da se neporavnane obveznosti iz tega naslova prisilno izterjajo z rubežem premičnin ali nepremičnin in se iste tudi prisilno prodajo na javni dražbi v kolikor zavezanci ne poravnavajo prispevka v 8 dneh od opravljenega rubeža.

V primerih, kadar zavarovanci niso zmožni v celoti ali deloma plačati odmerjenega prispevka, obravnava posamezne primere komisija, ki je imenovana od občinske skupščine in zavarovanca v celoti ali deloma oprosti plačila prispevka. Razliko med odmerjenim in dolžnim zneskom pa krije skupščina občine iz proračunskih sredstev s tem, da se za oproščeni prispevek po sklepu komisije opravi vknjižba zastavne pravice na nepremičnino v korist družbenopolitične skupnosti občine.

Do leta 1975 primerov vknjižb zastavne pravice na nepremičninah za neporavnane obveznosti starostnega zavarovanja nismo imeli, za leto 1975 pa bo teh vknjižb po sklepu komisije 6."

VPRAŠANJE

Delegat krajevne skupnosti Šoštanj je v imenu svoje delegacije in sveta krajevnih skupnosti predlagal, da naj Postaja milice in oddelek za notranje zadeve uredita problem javnega reda in mira v Šoštanju. Povedal je, da sta javni red in mir v Šoštanju močno ogrožena zaradi dotoka sezonske delovne sile, ki je angažirana pri izgradnji IV. termoelektrarne. Delegat je predlagal, da je treba pojačati delovanje milice v Soštanju in opozoriti INGRAD Celje, da zaostri nadzor nad vedenjem svojih delavcev.

ODGOVOR

Postaja milice Velenje je na vprašanje pripravila naslednje pojasnilo o stanju javnega reda in miru na območju mesta Šoštanj:

„Statistični podatki nam pokažejo, da stanje javnega reda in miru ni tako zaskrbljujoče kot ga je prikazal delegat na seji. Zato vam bomo v nekaj statističnih podatkih prikazali kršitve javnega reda in miru v času, ko je bil še oddelek milice v Šoštanju t.j. od leta 1973 do meseca novembra, da se ti bistveno ne razlikujejo od leta 1975, ki ga bomo vzeli za primerjavo.

1973 OM Šoštanj 48 prekrškov za vse območje oddelka
1975 prekrškov 57 samo na območju tedanjega oddelka
1973 PM Velenje prekrškov 229 samo za območje postaje
1975 prekrškov 205 samo za območje postaje milice.

Vseh teh 48 prekrškov oz. kršitev v letu 1973 je bilo storjeno na celem območju in ne samo v mestu Šoštanju. V to število so zajete tudi druge kršitve, po zakonu o javnem redu in miru in ne samo pretepi, razgrajanje in podobno.

V letu 1975 je tako na območju mesta Šoštanj in okoliških vaseh bilo storjenih 9 kršitev več kot v letu 1973. V samem mestu Šoštanj pa 29 kršitev, kar ne predstavlja nobenega zaskrbljujočega stanja. K temu naj takoj navedemo, da je npr. samo v mestu Velenju v kegljišču hotela Pake bilo v letu 1975 tolikšno število kršitev, kot v celem mestu Šoštanju.

Če pogledamo še ostalo problematiko, kot so kazniva dejanja, s katerimi je ogroženo življenje ljudi, zasebno in družbeno premoženje, pa lahko ugotovimo, da tudi to ni tako ogroženo kot se prikazuje saj je npr. oddelek milice v letu 1973 obravnaval 128 kaznivih dejanj, da pa jih je bilo v letu 1975 za to območje 194, kar je sicer znaten porast, vendar ne zaskrbljujoč.

Glede na dotok sezonske delovne sile, večanje števila prebivalstva, ki se stalno nastanjuje, povečanje števila motornih vozil, večanje življenjskega standarda je gotovo, da je tudi kršitev iz leta v leto več, vendar povečanje to ne predstavlja zaskrbljujočega stanja.

V letu 1973 je bilo na oddelku milice zaposlenih 6 delavcev milice. Če od tega vzamemo, da sta dva delavca milice bila zaposlena na postaji milice kot dežurna, da je bil tu komandir oddelka in po en delavec milice dnevno prost, sta tako ostala za delo na terenu le dva delavca milice, ki pa 24 ur skupaj nista mogla delati na terenu.

Glede na razdelitev postajnega območja na varnostne okoliše so za območje tedanjega oddelka določeni 3 varnostni okoliši. Tako sedaj vsakodnevno na tem območju delajo 3 delavci milice, operativci. Poleg tega je občasno v mestu Šoštanju tudi organizirana opazovalna služba in kontrola prometa. V nočnem času je delo urejeno tako, da sta dva delavca vsako noč približno 2 uri na tem območju, predvsem v mestu Šoštanju.

Vsakodnevno se na območju mesta Šoštanja in okolice izvajajo določeno število ur tudi kontrola prometa. 2-krat tedensko pa kontrolo prometa izvaja tudi prometna postaja milice iz Celja na našem postajnem območju. Iz tega izhaja, da je teren za tedanje območje Šoštanja veliko bolj pokrit kot je bil tedaj.

Intervencije ob kršitvah javnega reda in miru so sedaj vedno bolj učinkovitev, kot so bile v času obstoja oddelka. Največkrat je tedaj interveniral po en delavec milice in intervencija največkrat ni bila uspešna. Sedaj vedno intervenirata po dva delavca milice in so tako intervencije vedno uspešne.

Res je, da se število prekrškov in število kaznivih dejanj veča iz leta v leto le za nekaj primerov, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Da bi se število teh prekrškov zmanjšalo, bi bilo potrebno predvsem preventivno delovati. V taki kadrovski zasedbi, kot je na postaji milice, sedaj pa je to nemogoče. Za delo na terenu nam primanjkuje delavcev. Če bi nam bilo mogoče zaposliti vsaj polovico od manjkajočih, bi se stanje na celem postajnem območju bistveno spremenilo. Tudi za območje mesta Šoštanj bi organizirali stalno opazovalno službo, kar bi vsekakor pripomoglo k zmanjšanju števila kršitev. V doglednem času pa ne kaže, da bi se stanje izboljšalo. Ne gre za to, da ne bi dobili miličnikov, pač pa je tu vprašanje stanovanj. V naši občini imajo delovne organizacije le malo posluha za to problematiko, izvzemši Rudarsko-elektroenergetski kombinat. Če bi bilo na razpolago dovolj stanovanj, bi si vodstvo postaje prizadevalo, da bi imelo dovolj miličnikov za delo, s čimer bi zagotovili varnost občanov.

Tako smo vam prikazali, da stanje ni tako zaskrbljujoče kot delegat navaja in v čem je problem, da bi se to izboljšalo.

Ne moremo pa mimo tega, v tem vprašanju, da se ne vprašamo o čemer bi morali razpravljati tudi na zboru krajevnih skupnosti v Šoštanju, kaj je storila za izboljšanje stanja javnega reda in miru krajevna skupnost, socialistična zveze in ostali faktorji družbnega življenja na tem področju. Res je, da je veliko sezonske delovne sile in je bo v sedanji izgradnji TE IV. še več, pa se vprašamo, če ne nudimo tem delavcem le delo, da pa ob tem ne mislimo na prost delovni čas sezonskega delavca, ki kot vemo v Šoštanju nima drugega kot nekaj gostinskih lokalov, v katerih prosti čas prebije, kar je največkrat pogoj, da pride do kršitev javnega reda in miru in ogrožanja življenja občanov. Premalo na tem področju stori tudi gradbeno podjetje INGRAD Celje, čigar delavci so, predvsem, kako naj delavec prebije prosti delovni čas."

VPRAŠANJE

Delegat krajevne skupnosti Šmartno ob Paki je na zahtevo gasilskega društva Šmartno ob Paki postavil v obliki delegatskega vprašanja naslednji problem:

„Gasilsko društvo je samoiniciativno pričelo z gradnjo novega gasilskega doma. Ker pa je zaradi občutne podražitve gradbenega materiala in ostalega (storitve) zmanjkalo finančnih sredstev, je bilo društvo primorano ustaviti nadaljnjo gradnjo. Potrebna je še celotna notranja oprema doma z vodovodno in električno inštalacijo, ter centralno kurjavo.

Na podlagi načrtovanega razvoja Šmartnega ob Paki se mora stari dom porušiti do 20. t.m., ker je na tem mestu predvidena gradnja novega zdravstvenega doma in blokovnih stanovanj.

Tako je gasilsko društvo ostalo brez svojih prepotrebnih prostorov. Poleg tega je društvo še v velikih težavah zaradi popolnoma dotrajanega gasilskega avtomobila in pomanjkanja ostale prepotrebne gasilske opreme, čeprev društvo z lastnimi sredstvi poizkuša nadoknaditi manjkajočo opremo, vendar za nadomestitev sodobnejše opreme nima potrebnih denarnih sredstev.

Gasilsko društvo Šmartno ob Paki je smatralo za svojo dolžnost, da na navedeno problematiko opozori najvišji organ v občini in pričakuje vso potrebno pomoč, ker ob sedanjem stanju ni sposobno zagotoviti varnost pri zaščiti družbene, kakor tudi imovine prebivalstva Šmartnega ob Paki."

ODGOVOR:

O tem problemu je razpravljal Izvršni svet SO Velenje, ki meni, da je problem mogoče rešiti samo na ta način, da se gasilsko društvo z investitorji novega zdravstvenega doma in blokovnih stanovanj dogovori za ustrezno odškodnino za stari gasilski dom in da se v okviru gasilskega sklada SO Velenje poiščejo dodatna sredstva za nabavo opreme, ki jo društvo nujno potrebuje ali pa da se ta problematika dokončno reši v okviru samoupravne interesne skupnosti za požarno varnost, ki bo kmalu ustanovljena.

Izvršni svet Skupščine občine Velenje je na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 in 27/72) ter 195. člena statuta občine Velenje (Uradni vestnik občine Velenje št. 2/74) na seji dne 6/2-1976 sprejel

SKLEP

o razgrnitvi zazidalnega načrta „Selo"

1.

Razgrne se zazidalni načrt „Selo" pri Velenju. Zazidalni načrt bo razgrnjen 30 dni od dneva objave tega sklepa v prostorih Zavoda za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16, vsak delovni dan med 6. in 14. uro, ob sredah pa do 16. ure.

2.

V času razgrnitve lahko k zazidalnemu načrtu dajo svoje pripombe in predloge zainteresirane delovne in druge organizacije in skupnosti ter posamezniki.

3.

Sklep se objavi v glasilu NAŠ ČAS.

Številka: 350-9/76
Datum: 6/2-1976

PREDSEDNIK
Izvršnega sveta SO Velenje
Franjo Kljun, s.r.
dipl. ing. stroj.

● USPEL SEMINAR ZA SEKRETARJE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE KOMUNISTOV IZ OBČINE VELENJE:

DOGOVOR ZA AKTIVNOST

Poročali smo že, da je pripravil Komite Občinske konference Zvze komunistov Velenje prejšnji četrtek, 5. februarja, celodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij Zveze komunistov iz Šaleške doline.

O uresničevanju sklepov 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ter o nalogah osnovnih organizacij Zveze komunistov je na seminarju podrobno spregovoril sekretar Medobčinskega sveta ZKS Celje in član Centralnega komiteja ZKS Janez Zahrastnik. Sekretar komiteja Občinske konference ZK Velenje Franjo Korun je podal pregled poteka volilnih konferenc osnovnih organizacij ZK, predsednik komisije za mednarodna vprašanja, Lojze Ribič, pa obširno informacijo o nekaterih aktualnih mednarodnih vprašanjih.

Eden od osrednjih dogovorov udeležencev seminarja je bil, da bodo v vseh osnovnih organizacijah ZK obravnavali sklepe 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. O tem bodo spregovorili tudi na bližnji seji Občinske konference Zweze komunistov Velenje, na katteri bodo podrobneje ocenili tudi potek volilnih konferenc osnovnih organizacij Zveze komunistov. Konec marca pa bodo ma seji Občinske konference ZK Velenje spregovorili o ekonomski problematiki v Šaleški dolini. V pripravah na to sejo občinske konference ZK morajo osnovne organizacije ZK v združenem delu oblikovati oceno o ekonomskih problemih v svoji sredini.

Osnovne organizacije ZK morajo, kot je bilo poudarjeno, oceniti uresničevanje nalog pri uveljavljanju koncepta splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, metode dela pa morajo izoblikovati tako, da bo dobil sleherni član Zveze komunistov konkretno zadolžitev, potem pa je treba opravljanje sprejetih nalog tudi preverjati.

Sprejeto pa je bilo tudi stališče, da bo Komite Občinske konference ZK Velenje tudi v prihodnje skrbel za izobraževanje in usposabljanje vodstev oziroma sekretarjev osnovnih organizacij ZK, posebno pozornost pa bodo namenili izobraževanju novoizvoljenih vodstev oziroma sekretarjev osnovnih organizacij ZK.

Sekretarje osnovnih organizacij ZK so seznanili tudi z vsebinsko usmeritvijo občinske konference ZK oziroma njenih organov v prihodnjih mesecih.

● V VELENJU NA OBISKU

Republiški sekretar za ljudsko obrambo

V ponedeljek je obiskal Velenje republiški sekretar za ljudsko obrambo SRS tov. BUTARA s sodelavci.

Sestal se je s predstvaniki predsedstva Skupščine občine Velenje, oddelka za ljudsko obrambo, občinskega štaba TO in civilne zaščite.

Pogovarjali so se o obrambnih pripravah v občini Velenje, posebej še o gradnji zaklonišč, preskrbovalnih možnosti in financiranju vseh potreb na področju SLO ter o kadrovanju mladih za vojaške poklice.

Prišli so do zaključka, da na področju gradnje zaklonišč najbolj zaostajamo in da zato čaka združeno delo v tem in naslednjih letih pomembna odgovornost pri uresničevanju obrambnih priprav.

Enotno je bilo stališče, da je potrebno našim delavcem in občanom predočiti, da so obrambne priprave del vsakodnevnega življenja in snovanja ter da so temeljite obrambne priprave tudi del družbenega standarda.

Diplomatski predstavniki v Slovenj Gradcu

SLOVENJ GRADEC, 7. FEBRUARJA – Člani konzularnega zbora iz Ljubljane in Zagreba z jurisdikcijo v Socialistični republiki Sloveniji, ki so 6. februarja v Ljubljani izrekli predstavnikom naše republike dobre želje v letu 1976, so danes popoldne obiskali Slovenj Gradec.

Goste sta sprejela in pozdravila predsednik Skupščine občine Slovenj Gradec, diplomirani inženir Ivan Uršič, ter predsednik organizacijskega odbora Mednarodnih kulturnih prireditev „Mir 75 – 30 OZN, primarij dr. Drago Plešivčnik. Člani konzularnega zbora so si v središču Mislinjske doline ogledali razstavo angažirane figuralike v Umetnostnem paviljonu, v poslovalnici Mladinske knjige pa razstavo koroških likovnih umetnikov.

Nocoj nastop komornega orkestra

Danes ob 19. uri zvečer bo v velenjski knjižnici nastopil komorni orkester glasbene mladine Velenje. Izvajalci se bodo občinstvu predstavili s Slovenskim plesom št. 1 in 2 in Largom (2, stavek 9. sinfonije) A. Dvoraka, Valčkom iz opere „Evgenij Onjegin (P.I. Čajkovski). Prav tako bodo lahko obiskovalci nocojšnjega „Petkovega kulturnega večera" slišali Indijansko žalostniko A. Dvoraka in Slovansko rapsodijo C. Fridemana.

Čez teden dni, v petek 20. februarja pa bodo v okviru „Petkovega kulturnega večera" v knjižnici nastopili učenci glasbene šole iz Velenja.

NAŠ ROMAN

12

● HARRISON E. SALISBURY

Šostakoviča so številni rotili in ga nagovarjali, naj zapusti mesto. Toda tega ni hotel storiti. Šele v začetku oktobra, ko je napisal že tretji stavek simfonije, se je naposled vdal. Z družino so ga evakuirali v Moskvo in po nekaj dneh dalje v Kujbišev. Tu je končal svojo simfonijo in tu so jo tudi prvič predstavili občinstvu. 29. marca pa so jo svečano predstavili tudi v Dvorani stebrov v Moskvi. V njej je avtor izpovedal svoja najglobja občutja, polna gneva in vojnih strahot. Imenoval jo je tudi Leningrajska simfonija.

Ohranili so liste, na katere si je Soštakovič zapisoval misli, ki jih je prvega septembra posredoval preko radijskih valov. Na zadnji strani enega izmed listov si je direktor radijskega studia zabeležil plan za naslednje radijske oddaje:

Organizacija oddelkov, politična komunikacija, postavljanje barikad, uporaba „Molotovovih koktailov," obramba hiš in poseben poudarek na odaajah, ki opozarjajo na bližajočo se bitko in na to, da smo v smrtni nevarnosti.

Pesnica in kronistka Olga Bergholcova si je ob zapisih iz Šoštakovičevega govora zabeležila tudi misli pesnice Ane Ahmatove. V stanovanju satirika Mihaila Zoščenka, v tako

900 DNI

imenovanem „nebotičniku" pisateljev, kamor so se večkrat zatekali pred bombnimi napadi, je Ana svoj govor narekovala in popravila. Slovela je kot leningrajska „muza solza," saj je iz njenih del vela izrazita ženska, polna čustvenosti in lepote. Toda njen govor po radiu, namenjen „dragim someščanom, materam, ženam in sestram," je zvenel v povsem drugačnem tonu.

„Nemci se že več mesecev trudijo, da bi zavzeli mesto Petra in Lenina, mesto, v katerem so živeli Puškin, Dostojevski in Blok, mesto visoke kulture in velikih dosežkov. Vse moje življenje je tesno povezano z Leningradom. Tu se je rodila moja pesniška muza. Leningrad ji je vtisnil svoj pečat. Vsi živimo v teh dneh v upanju, v naših srcih gori neugasljiva vera in prepričanje, da Leningrad ne bo nikoli fašističen."

Stanovala je na Fontanki, na nekdanjem trgu Šeremetjeva. Olga Bergholceva se je še dolgo spominjala, kako je kot članica protiletalske službe stala ob velikih železnih vratih. Prek ramena ji je visela plinska maska, njen obraz pa je bil spačen od gneva. Prijela je tudi za druga dela: šivala je vreče za pesek, ki so jih polagali v strelske jarke. V protiletalski službi je ostala do septembra, vmes pa je pisala pesmi. Šele oktobra je odpotovala v daljnji Taškent, v centralno Azijo.

V teh dneh je o svojem ljubljenem mestu zapisala:
Leningrad septembra, Leningrad septembra,
pozlačen v somraku, odpadajoče jesensko listje,
eksplozije prvih bomb, zavijanje siren,
temni in mrki obrisi barikad . . .

Skladatelj Valerijan Bogdanov – Berezovski se je po desetletnem bivanju v Puškinovem koncem avgusta vrnil v Leningrad. S seboj je vzel le nekaj osebnih reči, predvsem knjige. V Puškinovem ni bilo več mogoče delati. Mestece blizu Leningrada, znano po lepih parkih, palačah, z bogato kulturno tradicijo in zgodovino, je bilo preplavljeno z begunci. Prihajali so z Baltika, iz Pskova, Velike Luke, iz Gačine in drugod. Na konservatoriju, kjer je predaval zgodovino sovjetske glasbe, so ga skušali prepričati, naj bi se pridružil skupini skladateljev in muzikologov, ki so jih evakuirali v Taškent.

● JUGOSLOVANA Z LADJE »BERGE–ISTRA«

Daril ne bo

„Naveličala sta se že voženj po morju in pred nesrečo sta nameravala samo še enkrat na morje", so povedali starši Karmen in Egidija Ševrlice, ki sta bila člana posadke na tankerju „Berge-Istra", ki je izginil na Pacifiku.

Starši Karmen in Egidija Ševrlice še vedno niso izgubili upanja, čeprav so skoraj vsi prepričani, da nesreča „Berge-Istre" rezen dveh špancev ni nihče preživel. Njuni starši že več tednov noč in dan sedijo pri radioaparatu in čakajo na novico s Pacifika. Že neštetokrat so telefonirali v lastnikovo pisarno, toda o usodi svojih otrok niso izvedeli ničesar. Globoko v svojem srcu upajo, da sta se Karmen in Egidij rešila na enega izmed sedem tisoč otokov arhipelaga Sveti Lazar.

V hiši Ševrlicev, oče Egidio, mati Pepina in brat Darko, nejevoljno dvigujejo telefonsko slušalko, ker iz njega v glavnem prihajajo žalost in vprašanja, na katera ne znajo in ne morejo odgovoriti.

„Otroka sta se nam po telefonu zadnjič oglasila iz Brazilije 10. decembra", je dejala mati Pepina. „Karmen nam je dejala, da se odlično počutita in naj nikar ne skrbimo. Za novo leto smo dobili čestitko, ki nam jo je poslalo njuno podjetje, potem pa je prišla tista strašna novica. Egidij in Karmen sta nameravala letos zapustiti ladjo, da bi si zgradila hišo v Ližnjanu pri Pulju. Samo še enkrat bi morala potovati čez ocean. Karmen je nameravala opustiti delo na ladji že marca. Na ladji bi ostala do julija, ko bi tudi Egidiju potekla pogodba . . ."

Mladi zakonski par se je vkrcal na Bergesenovo ladjevje leta 1974. Najprej sta plula na supertankerju, „Berge-Langi" ki je bil prav tako zgrajen v Uljaniku. Na izginulo ladjo sta se vkrcala meseca julija preteklega leta. Egidij je na ladji skrbel za električne in elektronske instalacije, Karmen pa je bila stevardesa. To je bilo njuno drugo potovanje na tej ladji, na relaciji Brazilija – Japonska.

„Zelo pogosto sta se nam oglašala. Bodisi s pismom ali po telefonu", je dejal Egidijev oče. „Zadnje pismo sta nam poslala iz Perzijskega zaliva 10. oktobra. Po telefonu pa sta se oglasila 15. novembra iz Rotterdama. Obvestila sta nas, da se imata dobro in da bi nam rada poslala darila, ki sta jih kupila na potovanju."

V Pulju so mladi zakonski par ljudje dobro poznali. Egidij je končal srednjo tehnično šolo v Mariboru in se zaposlil v Uljaniku. Karmen pa je rojena Puljčanka. Oba sta ob redni zaposlitvi študirala. Egidij je postal elektroinženir. Že med gradnjo ladje mu je lastnik ponudil delo. Mladenič je postavil pogoj: z njim naj bi se na ladji zaposlila tudi njegova žena. Lastnik je privolil. Na ladji sta bila neločljiva. Otrok nista imela. Njuna pisma so bila polna načrtov in želj, ki sta jih nameravala uresničiti po izkrcanju sredi tega leta. Ta trenutek sta nestrpno pričakovala: dovolj sta imela morja že pred usodnim potovanjem . . .

FELJTON

25

KOMANDOSI BREZ BARETK

● IZ ARHIVOV NACISTIČNEGA VOJNEGA STROJA

Ker je slišal, da so opazili številne premike oklepnih enot, se je odločil, da se popelje do Poveljstva oklopnih enot in poizve, kaj se v resnici dogaja.

Blizu poslopja poveljstva je res opazil tanke. Topovske cevi so bile videti grozljivo resnobne. Na čigavi strani so tankisti? Bodo streljali nanj? Za vsak primer se je zravnal v avtu – bil je odprt kabriolet, ki ga je še vedno vozil mladi poročnik – da bi tako pokazal tankistom, da je „njihov," pa ne glede na to, „čigavi" so bili oni.

Njegovo obnašanje ni vzbudilo pozornosti in tankisti so ga spustili nemoteno naprej. Nekateri so mu celo salutirali.

Ukazal je poročniku naj ustavi pred vhodom. Stekel je v poslopje mimo stražarja, ki mu še na misel ni prišlo, da bi oviral majorja, kateremu se je očitno zelo mudilo.

Komandant nemških oklepnih sil, v Berlinu in okolici general Bolbrinker, je bil prav tako v dvomih kot večina lokalnih berlinskih poveljnikov. Iz Vojnega ministrstva je dobil ukaz, naj pripelje svoje enote – ki so normalno bile stacionirane v kasarnah zunaj mesta – v Berlin in to je tudi storil. Naslednji ukaz se je glasil, naj zatre upor enot SS vojske. Dobro, tudi to lahko stori, toda pred toda pred nekaj minutami je prejel povsem nasprotujoč ukaz iz Vrhovnega poveljstva. V resnici, je menil general zaskrbljeno, bi moral poslušati in izvajati samo tiste ukaze, ki bi jih prejel od svojega neposrednega šefa, generala Guderiana, toda tega ni nikjer. Kaj naj stori?

Skorzeny je spoznal, da bi lahko že majhna skupina oklepnikov, ki bi jih poslali v mesto, v trenutku povzročila splošno zmedo in streljanje v prestolnici. In kmalu se bo zmračilo, kar bo zmedo in negotovost samo še povečalo.

„Počakajte malo in nikar še ne ukrepajte," je svetoval generalu. „Pravkar prihajam iz štaba obveščevalne službe SS. Tam je vse mirno in ni ne duha ne sluha o kakšnem uporu. Če želite, bom odšel v kasarne SS vojske in pogledal, kako je tam. Takoj, ko si bom na jasnem o položaju, vam bom sporočil in potem boste lahko ukrepali tako kot mislite, da bi bilo najbolj prav."

General Bolbrinker se je s tem povsem strinjal in Skorzeny se je odpeljal v kasarno.

V kasarni je bilo vse mirno. Nihče ni niti pomišljal na upor, niti ni kdorkoli prejel tak ukaz. Potem ko je od poveljujočega častnika dobil obljubo, da ne bodo v nobenem primeru ukrepali brez izrecnega naročila Vrhovne komande, je Skorzeny telefoniral generalu Bolbrinkerju, da lahko obdrži tanke kar v svojih kasarnih – nikakršne potrebe ni za premik.

Kdo bi še lahko izvedel upor? Katere enote bi lahko povzročile zmedo?

Spomnil se je na padalce, tudi oni so imeli svoj glavni štab v Berlinu, kasarne pa v predmestju. Ko je prišel v kasarno, kjer so bili nameščeni padalci, ga je skorajda presenetil mir in vsakdanja urejenost. Nihče ni vedel za kakršnekoli ukaze o premiku ali državnem udaru.

Toda če bi se kdo iz Vojnega ministrstva – ki je bilo po vseh znamenjih sodeč leglo nemira in zmede – spomnil, da ukaže padalcem naj zasedejo Berlin, je razmišljal Skorzeny, bi se med mladimi vročekrvneži skoraj gotovo našli tudi taki, ki bi bili pripravljeni ukaz izponiti. Treba je bilo najti komandanta padalskih enot in ga posvariti.

Generala Studenta, poveljnika nemških padalskih sil, je našel šele ob pol desetih zvečer. Padalski poveljnik ni ničesar vedel ne o poskusu atentata in ne o prevratu. Sedel je doma v dnevni sobi in oblečen v udobno domačo haljo prebiral neki kriminalni roman.

„Toda vam se sanja," je rekel presenečeno Student, ko mu je začel Skorzeny razlagati podrobnosti o poskusu udara in zmedi, ki vlada v Berlinu. „Saj to je nemogoče!"

General Student je odklonil Skorzenyjevo prošnjo, naj takoj obvesti vse svoje enote, razporejene po Evropi, da smejo izvajati samo tiste ukaze, ki jim jih bo poslal on osebno. To bi bilo preveč nenavadno in bi lahko povzročilo paniko, je rekel general.

Skorzeny ga je začel prepričevati, tedaj pa je zazvonil telefon. Bil je Goering.

„Da, zarotniki so poskusili ubiti Hitlerja, toda Fuehrer je živ. Kaže, da je izvor vsega zla v Vojnem ministrstvu. Padalci v nobenem primeru ne smejo ubogati ukazov, ki bi prišli iz ministrstva ali pa iz poveljstva Rezervne armade. Ubogati morajo samo Vrhovno komando – v nasprotnem primeru bo vsak čas izbruhnila državljanska vojna", je dejal Goering.

Student je kimal v slušalko in ko jo je odložil, se je takoj začel oblačiti. Medtem ko se je general pripravljal, da obvesti o vsem, kar je slišal, poveljnike svojih padalskih bataljonov, je njegov pozni obiskovalec odšel.

Skorzeny se je vrnil v štab obveščevalne službe, kjer je našel bledega Schellenburga. Ta je pravkar prejel od Himmlerja ukaz, da mora nemudoma aretirati admirala Canarisa. To je bilo za Schellenburga največje presenečenje. Naj aretira človeka, ki je bil dolga leta vrhovni šef nemške obveščevalne službe? Kajpak, je začel razlagati Skorzenyju, bo ukaz pri priči izpolnil, toda najraje bi videl, če bi ga lahko pri tem spremljali Skorzenyjevi padalci. Ali bi lahko dobil desetino . . . pravzaprav bi bilo pa še najbolje, če bi dobil kar vod.

Spričo tega, da admiral Canaris že nekaj mesecev več ni bil šef obveščevalne službe in je bilo znano, da živi bolj ali manj v hišnem priporu in ga čuvata le dva podčastnika, je Skorzeny menil, da bi bil vod za njegovo aretacijo odločno preveč. En sam častnik iz Friedenthala bi bil dosti in po krajšem premisleku se je Schellenburg s tem strinjal. Odšel je, da izvede svojo nalogo.

Ko je bilo to opravljeno, je Skorzeny sklenil, da se odpelje na postajo in počaka na dunajski vlak. Zdelo se mu je, da je njegovo nadaljne bivanje v Berlinu nesmiselno.

Skopuški ministri

Vsi finančni ministri so po pravilu veliki skopuhi. Čeprav morda pred svojim ministrskim položajem niso bili, bodo postali skopuhi v času svojega ministrovanja. Njihovo delo to zahteva: denarja ni nikoli dovolj, da bi lahko zadovoljili vse potrebe. Zato je potrebno odškrniti tukaj malo, pa spet tam malo več . . .

V takšni luči se je pred nedavnim pokazal tudi italijanski minister za finance Emilio Colombo. Na dan, ko so začeli izdelovati bankovce po 500 in 2000 lir, je v parlamentu poslancem delil bankovce po 500 lir. Vzeli so jih in istočasno godrnjali: le zakaj ni delil bankovcev po 2000 lir? Ali pa: le zakaj tega ni počel takrat, ko so začeli izdelovati bankovce po 100.000 lir?

Poslanci so lahko kljub temu zadovoljni. Samo nekaj dni kasneje je „padla" vlada. Lahko bi se celo zgodilo, da ne bi dobili niti bankovcev po 500 lir.

Več informacij o delu

● V PONEDELJEK SE JE SEŠLA KOMISIJA ZA OBVEŠČANJE IN PROPAGANDO

Zavedajoč se pomembnosti obveščanja za delovanje delegatskega sistema so uvedli na občinskem sindikalnem svetu konec predlanskega leta poleg občičajnih oblik obveščanja članov sindikata redno tedensko glasilo „Obveščevalec", ki je lani izšel 38-krat v dvesto izvodih. Prejemajo ga vsi člani občinskega sindikalnega sveta, predsedniki osnovnih organizacij sindikata in predsedniki konferenc osnovnih organizacij, uredništva lokalnega tednika interesni in glasil v delovnih organizacijah, občinske družbenopolitične organizacije, pošiljajo pa ga tudi na Republiški svet zveze sindikatov ter Delavsko enotnost.

Prek Obveščevalca je občinski sindikalni svet oziroma komisija za obveščanje pri njem sproti in v skrčeni obliki obveščala članstvo o delu sveta ter pomembnih nalogah sindikatov.

To je le nekaj nalog, ki jih je opravila omenjena komisija v preteklem letu. Na ponedeljkovem sestanku komicije za obveščanje in propagando, ki deluje pri občinskem svetu ZSS Velenje, so tudi poudarili, da je redna izmenjava informacij – lani so namreč tudi delovne organizacije začele redno pošiljati svoja glasila na občinski sindikalni svet, zelo izboljšala obojestransko obveščenost, na drugi strani pa je bilo premalo povratnih informacij iz osnovnih organizacij sindikatov, katere tudi neredno pošiljajo zapisnike s sej, kar povzroča zastajanje v uresničevanju nalog skupnega pomena. Glede na to, da so bili seminarji, ki jih je organiziral republiški sindikalni svet za urednike glasil v delovnih organizacijah iz velenjske občine slabo obiskani, si bodo člani komisije prizadevali, da bi takšne seminarje oziroma druge oblike izobraževanja organizirali v občini. Zavzemali se bodo tudi, da bi interna glasila izdajale vse delovne organizacije, katere zaposlujejo več kot dvesto delavcev. Zato bo ena izmed prvih nalog komisije ugotoviti, kakšne oblike obveščanja imajo v posameznih delovnih organizacijah in kako je z obveščanjem v tistih enotah oziroma temeljnih organizacijah (Nama, Toper) katere imajo sedež izven občine. Na sestanku smo tudi zabeležili, da so uredniki internih glasil preslabo obveščeni o dejavnosti družbenopolitičnih organizacij razen sindikata, izrekli pa so tudi željo, da bi tudi njim občinska skupščina pošiljala gradivo za seje. K njihovi boljši seznanjenosti o dogajanjih na ravni občine naj bi prispevale tudi redne eno ali dvomesečne konference oziroma posveti s predstavniki, skupščine, družbenopolitičnih organizacij ali delovnih organizacij.

Komisija za obveščanje in politično propagando pri občinskem sindikalnem svetu naj bi imela v bodoče devet članov, v okviru nje pa bi delovala dva odbora, odbor urednikov glasil delovni organizaciji in odbor organizatorjev obveščanja. Njeni člani pa bi bili imenovani po delegatskem sistemu. Takšna nova organiziranost bo prav gotovo vplivala na to, da bo njeno delo še uspešnejše. S tem željo doseči tudi kar najboljše sodelovanje oziroma dogovarjanje s predstavniki uredniških odborov internih glasil o pomembnih stvareh, ki so zanimive za vse delovne ljudi, medsebojna izmenjava izkušenj pa naj bi še izboljšala kvaliteto glasil.

Zidarji šoštanjskega dimnika

V začetku marca se bo izvajalcem del na IV. fazi termoelektrarne v Šoštanju pridružila še „Vatrostalna" iz Zenice. Zidala bo trup 230 metrov visokega dimnika, katerega temelje je že pripravilo GIP „Gradis" iz Ljubljane.

Temelj, v katerega je GIP „Gradis" vgradil 1780 kub. metrov betona ter 130 ton betonskega jekla, sega 6,5 metra v globino. Trup dimnika, ki ga bodo postavili zidarji „Vatrostalne", bo imel spodnji premer 14 metrov, zgornji, se pravi premer na 230 metrov pa bo 7,20 metra. V trup bodo vgradili približno 2700 kub. metrov betona in 140 ton betonskega jekla. Dela na dimniku bodo predvidoma končana do konca novembra letos, oziroma naj bi gradnja trajala 4 mesece, ostali čas pa bi rabili za obzidavo.

Pri gradnji si bo „Vatrostalna" pomagala s svojim patentom, z drsnim opažem, ki ga je uporabila in preizkusila že na dimniku TE Tuzla. Drsni opaž, ki omogoča dnevno napredovanje 5 do 6 metrov, pa ni edini patent, ki ga je „Vatrostalna" pijavila v svojih 15 letih obstoja.

„Vatrostalna" je bila ustanovljena leta 1960 v Zenici, ko se je 286 zidarjev specializiranih za gradnje iz negorljivih materialov, odcepilo od železarne Zenica, zdaj pa zaposluje približno 1800 ljudi. Njen direktor je več čas Alojz Derling iz Lesc pri Bledu, ki je že leta 1947 prišel v Zenico kot kvalificiran zidar. Pod njegovim vodstvom se je „Vatrostalna" začela širiti. Šolali in sprejemali so nove kadre ter združevali domače industrijske zidarje. Leta 1962 so se jim pridružili zidarji železarne Jesenice, potem pa še iz Raven na Koroškem, Šiska, Šmederevega in Ilijaša.

„Vatrostalna' je pričela razširjati svojo dejavnost tudi prek naših meja in prevzemala vse večja in odgovornejša dela, tako na novogradnjah kot vzdrževanju. V letu 1973 je sodelovala na 70 stalnih in začasnih gradbiščih, lansko leto pa je zgradila 70 industrijskih dimnikov, 16 koksnih baterij in postavila orjaške vodne stolpe v Kuvaitu. Vrednost teh del je dosegla vsoto okrog 500 milijonov dinarjev.

Predlani je „Vatrostalna" skupaj z GIP „Gradis" in zahodnonemško firmo „Karrena" iz Duesseldorfa prevzela gradnjo 360 metrov visokega dimnika TE Trbovlje, ki je peta najvišja zgradba na svetu. Izreden uspeh je dosegla pri postavljanju IV. koksne baterije v Koksno – kemičnem kombinatu „Boris Kidrič" v Lukavcu, ko je v približno 12 urah vgradila tono negorljivega gradiva in delo končala v 6 mesecih. „Vatrostalna" sicer vzdržuje in popravlja plavže v vseh jugoslovanskih železarnah.

Četrta stopnja TE Šoštanj, katere gradnja se je pričela 1. februarja lani, bo predvidom začela poskusno obratovati v začetku marca leta 1977. Tako se bo dosedanjim 410 MW prvih treh faz pridružilo še nadaljnjih 325 MW četrte faze TE Šoštanj.

DOROTEJA NOVAK

● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE

● JOŽE HUDALES 4

Ljudska kultura v Šaleški dolini

Ljudska obrt

Že v prejšnjem članku smo z lectarstvom prišli na področje ljudske obrti. Za starejša obdobja naše zgodovine je bilo zanjo značilno, da se kmetje bili sami kovači, platnarji, pletarji, sodarji, kolarji, mizarji, lončarji. To je pomenilo, da je vsaka kmetija lahko živela skoraj brez vsakih uslug od kod drugod. Že v srednjem veku pa se začnejo obrti ločevati od kmetijstva, nekatere dejavnosti pa so marsikje še do nedavnega opravljali kmetje sami, ali pa najspretnejši posamezniki na vasi, ne da bi pri tem izgubili značilnosti kmeta.

Med najzanimivejše zvrsti ljudske obrti sodijo prav gotovo tiste, povezane z izdelovanjem oblačil. Na samotnih kmetijah predvsem v višjih predelih še danes marsikaj izdelajo doma, zlasti tam, kjer gojijo ovce. Doma narejena obleka je počasi ozginjala že sredi 19. st., saj v poročilih štajerskih nabornih uradov iz 1843 lahko beremo, da mladina tudi v izrazito kmečkih območjih (Bele vode) že nosi obleko iz meščanskega sukna.

Isti vir tudi omenja, kakšno obleko so takrat v večini nosili moški v tem kraju. Narejena je iz bukovine (sukno iz čiste volne), sestoji pa se iz dolgih hlač in jopiča, zelo pa so bili v rabi tudi ovčji kožuhi, ki so bili tudi splošno trgovsko blago. Tako v Belih vodah, F. Mlinšek pa opisuje po ustnem izročilu nošo za Velenje v približno istem času takole: Ženske so nosile modre kikle, ki so bile spodaj obšite s tremi trakovi, črn predpasnik s širokimi trakovi, privezan na desno bočno stran. Večkrat so nosila kar po tri spodnja krila, vsa pa so imela spodaj našite bele čipke. Namesto srajce so nosile rokavce, zapete pod vratom, nato pa še modrc, ki je bil spredaj močno izrazan, ter žametaste jopice. Ruto so si ogrnile čez rame, konce pa so preko prsi zatikale za pas. Nosile so tudi naglavne rute, lepo vezene, na nogah pa so imele bele nogavice in visoke čevlje. Opis moške obleke je bolj skop, posebej pa omenja zelen žametast „lajbič" z okroglimi kovanimi gumbi.

Toliko o noši, zdaj pa si poglejmo še postopek, s katerim so prišli do sukna (bukovine). Nastriženo volno so najprej česali, tako da so jo položili na statični del posebne krtače za volno (zobci so bili jekleni), ki je bila prislonjena ob steno. Nato so z drugim premičnim delom krtače vlekli po njej zelo močno navzdol, nekajkrat pa so volno narahlo „gor vzeli". To je trajalo tako dolgo, da so dobili „platlc" volne kvadratne oblike, kjer so bile nitke lepo urejene v eni smeri. Tako so nam česanje volne opisali Štukovniki iz Šaleka. Iz teh platlcev so potem naredili niti iz njih pa tkali sukno-bukovino in raševino. Najbolj razširjena je bila pri nas bukovina, ki je bila boljša, medtem ko je bila raševina, imenovana tudi mezlan (mezza lana –ital. – pol laneno), bolj groba in zato za vsakdanjo rabo.

S tem pa delovni postopek še ni bil končan, saj je bila bukovina neenako gosta in debela in so jo zato valjali (valhali). To so storili v posebnih lesenih pripravah, v katere so vložili suknene trakove in nato z zgornjim premičnim delom, ki je imel valovito dno, drgnili po njem. Najbolj znane valjalnice in barvarne sukna so bile ravno v bližini naše doline npr. pri Hofbauerju v Vitanju (delovala še 1949) ter v Lepih njivah v Savinjski dolini. Toda nekateri večji kmetje so na našem področju valhali tudi sami, kar neizpodbitno kaže dejstvo, da ima kmet Senovršnik v Belih vodah valjalnico še danes na podstrešju.

Seveda pa v dolini niso tkali samo sukna, ampak je bilo zelo razširjeno tudi platno. Še pred drugo svetovno vojno in nekaj let po njej je bilo v dolini nekaj lanu, iz katerega pridobivajo to tkanino.

Postopek priprave lanu na prejo nam je opisala Dolar Stefka iz Škal takole:

Ko je lan poleti dozorel so ga „popipali". Glavine so nato oriflali (odtrgali s stebla) z grebeni (železni česalnik). Glavine s semeni so nato potolkli s „kijami", ter jih razgrnili na ledino, da so se posušile, stebla pa so dva tedna močili na rosi ali v potoku, da se je koža ločila od stebla. Ta so potem povezali v velike snope s srebotom ali trto ter jih spravili na sušilnico – „pajštvo". To so bile majhne koče, v katerih je bila le „velbana" peč, nad njo pa so bile rante na katere so zložili lan. Proti večeru so začeli v peči kuriti debela debla, ki so dolgo gorela. Dim iz peči je sušil lan, saj dimnika ni bilo in je imel izhod le pri oknu in pri vratih. Seveda je bila v prostoru tudi precejšnja vročina, zato sušilci (ponavadi moški) niso dolgo zdržali v prostoru. Le od časa do časa so se nizko pri tleh splazili v pajštvo in obrnili snope, ter pazili, da ni postal ogenj premočan in zažgal snopov.

Zjutraj je bil lan posušen in zdaj so bile na vrsti terice. Ponavadi so k eni hiši prišle po štiri, ob dobrih letinah pa včasih celo osem. Tu se je morala izkazati predvsem gospodinja, saj je požrešnost teric prišla že v pregovor. Uporabljale so dve vrsti trlic, enodelne in dvodelne, ki so jih pritrdile v zareze ob pajštvi, ter začele treti. Vsak snop so trle najprej pri glavi in nato pri korenu, vendar najprej samo na pol, tako da je odpadel pazdir, v rokah pa so jim ostale „peesti", ki so jih spet dale sušit za kako uro, nato pa so jih do konca otrle in tako jim je v rokah ostalo predivo. Ena izmed teric je predivo gladila in ga vezala v „pušelce", v vsakega po petnajst pesti.

Preden so pušelce predli, so jih razvezali in dali predivo na grebene, ter ga prečesali, dokončno pa so ga zravnali s stresavko – tanka, kratka palica. Spomini na teritev in druga dela v zvezi s tkanjem platna so po naših kmetijah še precej živi, zlasti v Škalah. Še danes stoji tam Ločanova pajštva, ki je bila v uprabi še po drugi svetovni vojni, ko je tekstila primanjkovalo.

Delo so nato nadaljevali ob dolgih zimskih večerih, ko so ženske sedle za kolovrate in predivo spredle v niti. Pri tem so morala biti pridna zlasti neporočena dekleta, ki niso smela iti plesat za pusta, če do takrat ni bila spredena vsa preja v hiši (tudi Škale). Seveda pa delo le ni bilo tako hudo, in je bilo večkrat zvezano z zabavo. V preteklosti pa so se celo zbirale vse predice v vasi na prejo pri eni hiši, fantje pa so jim nosili kolovrate. S preslic so pri nas najbrž že pred desetletji ni več predlo, ampak so uporabljali kolovrat. Ta ima spodaj „nogaunco", s katero so poganjali kolo. Nad njim je koželjč z vretenom – „špulo". Nit se vleče iz povesma prediva, ki stoji na preslici samostojno poleg kolovrata, preko špule na motovilo, kjer se po dve niti skupaj zvijajo v štreno.

Tkali vsaj v zadnjem času niso več povsod, ampak so to opravljali le najbolj spretni tkalci. Tako so v Škalah vsi nosili tkat v Šmiklavž, belo platno pa so potem doma še belili – „plajhali", tako da so ga poleti močili na soncu vsaj štirinajst dni.

Tipična ljudska obrt je bila tudi pletarstvo, saj dejstvo, da pri nas ni bilo nobenih pletarskih cehov, dokazuje da je bila to dejavnost socialno najšibkejših slojev v vasi. V naši okolici so se z njimi največ ukvarjali kajžarji in gostači, pa tudi obrtniki, ki so bili vezani na sezone (tesarji in zidarji). Najbolj pogosti izdelki so bili jerbasi, košare in koši iz leskovih viter, ki so bili prav estetskih oblik in umetelno spleteni.

Tudi najpreprostejša mizarska, sodarska, in kolarska dela so kmetje največkrat znali opraviti sami. Posebej važno vlogo je igralo v obrti tudi lončarstvo, čeprav pri nas izrazitih lončarskih središč ni bilo, ni pa izključeno, da v preteklosti pri nas ni bilo lončarjev. V zadnjem stoletju in še prej pa smo bili navezani na močno lončarsko obrt v Zadrečki dolini. Zlasti pomembno vlogo je imel v tej trgovini Šoštanj, kamor so Zadrečani prodajali predvsem večjo posodo; za kuhanje žganja, za mast, za bob in fižol, ter manjše glinaste sodčke za žganje in drugo pijačo. Najbolj znan artikel so bili klobuki za pečenje domačih krvavic, ki so jih izdelovali v Kokarjih. v Šoštanj so jih pripeljali jeseni tudi do sto dvajset kosov ter jih nato razpečevali na severu od Plešivca tja do Valdeka, na jugu pa od Velenja preko Št. Janža, Vinske gore pa do Vojnika. Kaj več bomo povedali o zadrečkih lončarjih še v naslednjem članku, ko bomo opisovali kuhinjsko posodje.

(Dalje prihodnjič)

Izletnik

CELJE TOZD-TURISTIČNA AGENCIJA

21. 2. 1976 vas vabimo na enodnevni izlet v TRST, cena 150 din.

Od 13. do 16. marca 1976 vam je pripravila OZD ERA, TOZD Veleprodaja strokovno potovanje v MÜNCHEN.

Od 13. do 20. marca 1976 vas vabimo na spomladansko smučanje v zimsko-športno središče MARIA ALM.

Od 19. do 26. marca 1976 pripravljamo potovanje v KENIJO, možnost plačila na potrošniški kredit.

Izlet v GENOVO na »EUROFLORO 1976« in na otok ELBA od 27. aprila do 1. maja 1976.

Vse informacije dobite v Izletnikovih poslovalnicah: CELJE, ŽALEC, VELENJE, MOZIRJE.

hotel paka

GOSTINSKO PODJETJE

»PAKA« Velenje

VABI

- **da obiščete KAVARNO—SLAŠČIČARNO CENTER, ki vam nudi kvalitetne slaščičarske izdelke, katere vam pripravlja slaščičarski mojster Jože Javornik**

KSC vam nudi vse vrste alkoholnih in brezalkoholnih pijač in raznih napitkov,

- **da obiščete RESTAVRACIJO JEZERO in ob zvokih kvarteta DE LECITAS iz Poljske zaplešete in se razvedrite,**
- **da obiščete kegljišče hotela »PAKA« in preizkusite svoje znanje pri podiranju kegljev,**
- **da obiščete nočni bar hotela »PAKA« in si ogledate zanimiv barski spored,**

da obiščete bife »TURIST,« ki se nahaja v novi večnamenski dvorani in je odprt vsak dan od 9. do 19. ure. Ob nedeljah ne posluje.
Nudi vam gostinske storitve po najnižjih cenah.

VSE ZA VAS IN ZA VAŠE ZADOVOLJSTVO!

● MATURANTJE 4. a RAZREDA TEHNIČNE SREDNJE ŠOLE NA RŠC VELENJE ZELO DELAVNI V OKVIRU ŠOLSKEGA DRUŠTVA ANTON AŠKERC

»PLEŠOČI OSLIČEK« za maturantski izlet

Šolsko leto se je že prevesilo v drugo polovico in maturantje že vneto razmišljajo o končnem izletu. Seveda kraja in trajanja izleta ni težko določiti. Težje je dobiti denar. Glede na to, da takšen izlet traja nekaj dni, pogosto kar cel teden, in da izberejo maturantje navadno potovanje po državi ali izven nje, potrebujejo zanj kar precej denarja.

Zato si „služijo" denar na različne načine. Velenjski gimnazijci na primer vsako leto pečejo kostanj in ga potem prodajajo. Ker pač vsi ne morejo ponujati kostanja mimoidočim, so se maturantje četrtega a razreda srednje tehnične šole jaki tok na rudarskem šolskem centru Velenje odločili da bodo pripravili mladinsko igro v dveh dejanjih „Plešoči osliček" v režiji Marjana Tofanta, dijaka tega letnika.

Tri mesece so marljivo študirali vsak svojo vlogo, 31. decembra lani pa so imeli premiero za šolski center. V zadnjih dneh prvega polletja so „Plešočega oslička" spoznali tudi učenci velenjskih osnovnih šol. Doslej so imeli že osem predstav in pohvalijo se lahko z zelo dobrim obiskom saj si je predstave ogledalo nad 3200 učencev, dijakov ter predavateljev.

Maturantje 4. TEA-j pa so prepričani, da bi se ob njihovi igri od srca nasmejali tudi drugi občani. Zato bodo tudi zanje organizirali posebno predstavo, razmišljajo pa tudi že o gostovanju v Šoštanju, Belih vodah, pa tudi izven občine – kot na primer – v Mozirju in Mislinji.

Sicer pa se ta letnik lahko pohvali tudi sicer sodi med najbolj dejavne na rudarskem šolskem centru. Ko je lani deset učencev rudarskega šolskega centra odšlo na zvezno brigadirsko akcijo v Šabac, so bili štirje iz TEA-j., trije pa so se domov vrnili z udarniškim priznanjem. Prav tako so napeljevali elektriko v novo naselje v Bevčah. Na šolskem centru pa so lani zbudili pozornost tudi po tem, ker so kolektivno odšli k frizerju ter si precej skrajšali dolge lase. . .

v Plešočem osličku nastopajo: Ivan Žerjav, Vojko Arlič, Marjan Tofant, Olga Škrubej, Mihaela Bukovšek. Za sceno skrbi Željko Markan, glasbo Lojze Gluk, osvetljavo Marjan Lahovnik, Darko Garbajs pa je šepetalec. Fantom pa ste precej pomagala pri pripravi te komedije v dveh dejanjih tudi njihov razrednik dipl. ing. Miro Šrot ter predstojnik dipl.ing. Ciril Zdovc.

Petega decembra lani so delavci iz Trbovelj začeli vrtati raziskovalni rov pod razvalinami Šaleškega gradu.

Pod razvalinami Šaleškega gradu že rov

Kot smo v našem tedniku že pisali, so se v Velenju lani odločili za gradnjo predora skozi hrib, na katerem stojijo razvaline Šaleškega gradu. Z izgradnjo predora naj bi razbremenili promet na regionalni cesti Arja vas – Slovenj Gradec skozi vas Šalek, s prestavitvijo ceste, pa bodo v Velenju pridobili tudi nove površine za stanovanjsko in drugo gradnjo, katerih je v Šaleški dolini vse manj glede na to, da se je že veliko lepih površin ugreznilo, precej pa se jih še bo zaradi bogatih nahajališč premoga. Preusmeritev ceste skozi predor bo tudi omogočila, da bo lahko kraj Šalek ohranil svoj sedanji videz oziroma da bo ohranil staro vaško jedro. Pri odločitvah za gradnjo tega objekta so upoštevali tudi to, da bo lahko predor služil tudi kot zaklonišče – seveda, če bo to potrebno.

Takšen pomemben dogodek je treba prav gotovo zaliti. „Šilce" „cezarja" si je najprej zaslužil Anton Prevolšek

Gradnjo tega nadvse potrebnega in pomembnega objekta so prevzeli delavci zasavskih premogovnikov TOZD rudarska gradbena dela. 5. decembra lani je 21. delavcev začelo vrtati v hrib tako imenovani raziskovalni rov. Prešnji teden pa so slavili prvi delovni uspeh. 3. februarja okrog pol desete ure dopoldne so po 101 metru zagledali svetlobo na drugi strani. Prvi, ki je krstil raziskovalni rov, je bil kopač Anton Prevolšek. Ko smo se tega dopoldneva skupaj s Hubertom Mravljakom, ki nadzoruje gradnjo predora in Alozem Ramškom udeležili kratke slovesnosti ob koncu gradnje raziskovalnega rova, je vodja gradbišča Martin Ivšek povedal, da so dela končali brez vsakršnih nezgod. Zavedati se je namreč treba, da so morali delavci svoje delo opravljati zelo previdno glede na to, da je rov speljan skozi hrib, na katerem stoji stolp Šaleškega gradu. Morebitna prevelika količina razstreliva pa bi lahko poškodovala okoliške zgradbe. Seveda pa delavce sedaj čaka drugi del naloge – rov je namreč treba razširiti in poglobiti tako, da bo skozenj mogoč dvosmerni promet.

V torek prejšnji teden so zagledali svetlobo na južni strani hriba. Prvi, ki je šel po bližnjici – skozi rov, je bil kopač Anton Prevolšek

Kako dolgo še?

V krajevni skupnosti Velenje-center desni breg je poglavje zase tudi križišče Tomšičeve ceste s Koroško. Ko so pred leti gradili – asfalirali Tomšičevo cesto, so ob njej naredili tudi pločnika za pešce. Približno zadnjih trideset metrov pa so morali cesto zožiti na štiri metre, ker sta na vsaki strani stanovanjski hiši. Tako je ta del Tomšičeve ostal tudi brez prepotrebnih pločnikov. Na desni strani ceste je med hišo in cesto vrt s kamniti stebri, na katerem je napeljana žičnata mreža. Prav ti stebri oziroma nedokončana izgradnja Tomšičeve ceste pa so krivi da se je v zadnjih letih na tem priključku zgodilo kot smo zvedeli dvanajst nesreč. V njih je ena oseba izgubila življenje, šest jih je bilo huje ranjenih, štiri pa so dobile lažje telesne poškodbe. Poleg tega sta bila v teh nesrečah dva avtomobila popolnoma uničena, materialne škode pa je bilo kar za dvajset starih milijonov dinarjev.

Takšna gneča je na križišču Tomšičeve in Koroške vsak dan okrog štirinajste ure.

Kot smo zvedeli so menda pred časom že potekali pogovori z lastnico hiše na desni strani ceste za odkup zemljišča. Tudi prejšnje vodstvo krajevne skupnosti si je zadalo med naloge urediti to križišče, vendar so te besede ostale zapisane le na papirju. Sedanje vodstvo pa še o tej „prometni pasti" ni razpravljalo. Menda pa bodo (vsaj morali bi) prav kmalu. Tudi odbor za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč doslej še ni dobil naloge, da je treba zemljišče odkupiti in tudi stanovanjsko hišo. Je pa pripravljen se pogovoriti z lastnico glede odkupa sporne stanovanjske hiše, da bi tako omogočili izvesti normali nenevarni priključek Tomšičeve ceste na Koroško.

Do takrat, ko bo Tomšičeva dokončno zgrajena pa se lahko samo sprašujemo, kdo je kriv in še bo za morebitne prometne nesreče. In zakaj na obeh straneh ob koncu Tomšičeve ceste ter tam, kjer se cesta zoži, ni prometnega znaka nimaš prednosti pred nasproti vozečim vozilom!?

● OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU V MISLINJSKI DOLINI

Tudi letos so v Mislinjski dolini z več priložnostnimi prireditvami obeležili slovenski kulturni praznik – 8. februar.

V prostorih Umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu je bila v petek, 6. februarja, osrednja slovesnost, ki sta jo pripravila Kulturna skupnost Slovenj Gradec ter Občinska zveza kulturnoprosvetnih organizacij Slovenj Gradec. Nastopili so člani Slovenskega godalnega kvarteta iz Ljubljane ter gledališki igralec Rudi Kosmač.

Na slovesnosti so že drugič podelili priznanja Kulturne skupnosti Slovenj Gradec prizadevnim kulturnim delavcem iz Mislinjske doline. Bernekarjevo nagrado je dobil inženir Edo Anderlič, dolgoletni predsednik Kulturno prosvetnega društva Stari trg pri Slovenj Gradcu, Bernekarjeve plakete pa Ivan Areh (KPD Stari trg), Franc Kotnik (KPD Ksaver – Meško Sele) in Ivan Sidar (Pameče). Dobitnik letošnje izredne Bernekarjeve plakete pa je postal Miha Savinek iz Slovenj Gradca.

Košarkaši in rokometaši Šoštanja prirejajo 28. 2. 1976 v domu Partizana v Šoštanju

TRADICIONALNO PUSTNO ZABAVO

Igra priznani ansambel Dobri znanci s pevci. Vstopnice so že v prodaji v trafiki na Glavnem trgu.

● PROFIL

Sedaj ve, kaj je sreča

Na rudniku lignita Velenje je zelo aktiven klub zdravljenih alkoholikov. V pogovor smo pritegnili njihovega člana Jožeta Tandara, ki je na rudniku zaposlen že od leta 1961. Po poklicu je kvalificiran kopač. Piti je začel takoj, ko se je vrnil iz vojske in sedaj ve, da ni bil srečen. Zaradi njega pa so bili nesrečni njegova žena in dva otroka. Žene in otrok nikoli ni peljal na dopust, saj je ves dopust porabil za dneve, ko je sicer neopravičeno izostal z dela. Pred dvema letoma pa se je njegova žena odločila in ga proti njegovi volji poslala na zdravljenje. Sprva je bil zelo jezen nanjo, sedaj pa ji je zelo hvaležen, saj je šele sedaj spoznal, kako lepo je življenje. Šele sedaj ve kaj mu pomeni družina, kljub temu da je bil poročen že od leta 1965, prej ni vedel, da je družinsko življenje tako lepo. Ko smo se z njim pogovarjali pa je povedal tudi, da je v zadnjih dveh letih prihranil več kot prej v trinajstih.

Jože Tandara

Opremil si je stanovanje in kupil tudi avto. Let, ko je pil namesto, da bi se posvetil izobraževanju, družini, mu je zelo žal in to skuša sedaj nadoknaditi. Hodi v šolo za poklicnega šoferja.

Ko se je zdravil, pa mu je bil v veliko pomoč klub, katerega član je. Klub šteje približno 50 članov, člani pa so obvezno tudi svojci zdravljenih alkoholikov. Povedal je, da je klub polovico zdravljenja. Tam so si vsi enaki, se pogovorijo, sestajajo se vsak ponedeljek in vsakič pripravi en član referat. Skupaj spoznavajo kako zgrešena je bila njihova preteklost in si tako pomagajo, da ne bi ponovno zašli na takšna pota, ko je človek suženj alkohola. Skupaj organizirajo tudi razne piknike, izlete.

Ob koncu našega pogovora je Jože Tandara dejal, da je šele sedaj spoznal, kako je s svojim početjem onesrečeval družino in to želi sedaj popraviti. Postati želi zaupen član kolektiva.

ŠPORT

Košarkarji – vojaki v novi dvorani v Velenju

● KOŠARKA

Košarkarji navdušili 2500 gledalcev

V Velenjski „Rdeči dvorani" je bilo zanimivo košarkarsko srečanje med jugoslovanskimi reprezentanti in ljubljansko Olimpijo. Zmagali so reprezentanti z rezultatom 111:95 (58:59).

Ljubitelji košarke so tokrat prišli na svoj račun, saj so videli na delu najboljše košarkarje Jugoslavije, ki so ponesli sloves, jugoslovanske košarke po vsem svetu.

Trener Marko Novosel pripravlja košarkarje – olimpijske kandidate, ki so na odsluženju vojaškega roka v Zagrebu, za olimpijske igre v Montrealu.

Srečanje je bilo zelo zanimivo, saj je Olimpija, za katero so igrali tudi košarkarji zagrebške Lokomotive, v prvem delu vodila. V nadaljevanju pa so se razigrali Slavnič, Jelovac, Šolman in Čosić ter nadigrali nasprotnike. Največ košev za reprezentanco so dosegli: Šolman 30, Slavnić 26, Jelovac 20, Čosić 16, Ivkovič 8 in Kapidić 7.

Za Olimpijo: Ivanović 23, Subotić 2, Ljubojević 14, Vujačić 11 in Križnar 10.

● SMUČANJE

Uspela tekma skakalcev

Z veliko prizadevnostjo so smučarski delavci skakalnega kluba Velenje uredili 45-metrsko skakalnico, da so lahko izvedli dobro organizirano tekmovanje v skokih. Nastopilo je več kot 100 skakalcev iz vseh smučarskih klubov Slovenije. Največnejši so bili mladinci, saj je tekmovanje za to kategorijo veljalo tudi za kategorizacijo.

V konkurenci članov sta se izkazala Velenjčana Peter Čeh, ki je dosegel najdaljši skok 41,5 metra in Milan Čepelnik.

Rezultati:

PIONIRJI: 1. Vasja Bajc (Ilirija, Ljubljana) 168,8 (35,5, 36,5), 2. Iztok Šoba (Ilir.) 162,2 (33,5, 34,5), 3. Drago Krolnik (Žiri) 159,9 (34, 34,5), 4. Rajko Lotrič (Mojstrana) 150,6 (31,5, 32,5) 4. Primož Ulaga (Ilir.) 149,0 (32, 33) . . . 7. Matjaž Koželj (Velenje) 140,4 (32,5, 31)

MLAJŠI MLADINCI: 1. Franci Langus (Ilirija) 199,1 (39,5), 39,5), 2. Boris Vrhovec (Ilirija) 193,7 (39, 39), 3. Zvone Prešeren (Jesenice) 173,7 (37, 38,5), 4. Bojan Podgoršek (Ilir.) 172,3 (35,5, 36), 5. Bogdan Jemec (Jesenice) 168,0 (35, 37,5)

STAREJŠI MLADINCI: 1. Jože Demšar (Križe) 209,8 (41, 41), 2. Matjaž Mihev (Ilir.) 177,4 (36, 37,5), 3. Metod Pibernik (Kamnik) 169,3 (35, 37), 4.Janez Tajnšek (Andraž) 151, 5 (33, 34,5), 5. Roman Žust (Žiri) 150,4 (33, 33).

ČLANI: 1. Srečko Kotar (Ilirija) 206,8 (41, 41), 2. Peter Čeh (Vel.) 205,1 (41,5, 40), 3. Milan Čepelnik (Vel.) 203, 4 (40,5, 40,5), 4. Rajko Kaker (Črna) 197,2 (40,5, 40), 5. Ivan Pudgar (Črna) 194,9 (39,5, 39).

Pionirji tekmovali

Smučarska sekcija Partizana Šoštanj je v Zavodnjah izvedla klubsko tekmovanje v slalomu za pionirje. Tekmovalo je 15 pionirjev in pionirk, najboljši pa so bili: Pionirji: 1. Zoran Žager 46,2, 2. Mitja Bajec 46,4 3. Dejan Kugonič 50,5. Pionirke: 1. Nives Kugonič 57,4, Nataša Zakeršnik 60,0, 3. Marta Svetina 60,2.

Društvo prijateljev NK Hajduk

Predstavniki skupščine občine Velenje in mesta Split so lani podpisali listino o pobratenju med obema mestoma. Takrat so tudi sklenili, da bodo sestavili program sodelovanja med občinami. V okviru tega sodelovanja nameravajo v Velenju ustanoviti društvo prijateljev NK Hajduk. Vsakdo, ki želi postati član tega društva se lahko prijavi v recepciji sodišča v Velenju. Prijave zbira tudi tovariš Janko Kugonič, na obratu kleparstvo vodovod Šoštanj.

Zadnji rok za prijavo je 29. februar, nakar bo iniciativni odbor pripravil vse potrebno za ustanovitev tega društva.

● ZAKLJUČILI ZIMSKO TEKMOVANJE

Z nedeljskim krosom, ki je bil v športnem parku v Velenju so zaključili tekmovanje v krosih v okviru mednarodne zimske kros lige. Tokrat je nastopilo 92. tekačev iz Avstrije in slovenskih atletskih klubov.

Po treh tekmovanjih so v posameznih katerogijah postali zmagovalci in osvojili pokale: člani – Milan Bolek (Velenje), mlajši člani – Polde Bučar (Novo mesto), starejši mladinci – Mirko Štruc (Ravne na Koroškem), mlajši mladinci – Jože Nabernik (Ravne), pionirji – Bogdan Urh (Velenje), članice – Nada Šober (Ravne) starejše mladinke – Renata Zupančič (Velenje) maljše mladinke – Jolanda Bunderle (Kladivar Celje), pionirke – Tanja Poteko (Kladivar).

Nedeljskih meddruštvenih smučarskih skokov se je udeležilo več kot sto tekmovalcev, pa tudi gledalcev se je zbralo ob sklakalnici nekaj sto.

KINO

REDNI KINO

13.2. – petek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE, japonski barvni film – KRVAVO ZLATO

14.2. – sobota ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, italijanski pustolovski fillm OBAČUN PRI ZAPUŠČENEM RUDNIKU, Režija: Enzo Peri, Igrajo: v glavni vlogi – Thomas Hunter

15.2. – nedelja ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, italijanski pustolovski film OBRAČUN PRI ZAPUŠČENEM RUDNIKU

16.2. – ponedeljek ob 17.30 REDNI KINO VELENJE, ameriški barvni film BLIŠČ IN BEDA HOLLYWOODA, Režija: John Schlesinger, Igrajo: Donald Sutherland, Karen Black, William Atherton

17.2. – torej ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriški pustolovski film TARZAN IN SIIRENE, Režija: Robert Forley, Igrajo: Johnny Weissmuller, Brenda Jayce, Linda Christian

18.2. – sreda ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriški pustolovski film TARZAN IN SIRENE

19.2. – četrtek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE, ameriška komedija NORA DIRKA, Režija: George Marshall, Igrajo: Jerry Lewis, Dean Martin

FILMSKO GLEDALIŠČE

16.2. – ponedeljek ob 20 uri, KINOGLEDALIŠČE VELENJE, ameriški barvni film BLIŠČ IN BEDA HOLLYWOODA, Režija: John Schlesinger, Igrajo: Donald Sutherland, Karen Black, William Atherton

RUDARSKO—ELEKTROENERGETSKI KOMBINAT — VELENJE
TOZD Plastika

Vabi k sodelovanju strokovnjake na področju za projektiranje in konstruiranje pri razvijanju kompletne skupine spenjalnega pribora, začevši od najenostavnejših ročnih aparatov do kompletnih avtomatov za avtomatsko pakiranje na visoko serijskih linijah za serijsko proizvodnjo.

Tisti, ki se želijo angažirati na omenjenem področju, se jim nudi izredna priložnost, da svoje znanje in strokovnost izpopolnijo na naslednjih prostih delovnih mestih,

1. 2 PROJEKTANTA – KONSTRUKTORJA
2. 2 KONSTRUKTORJA
3. POENTER

Od kandidatov pričakujemo:

Pod 1.
- visoka šolska izobrazba strojne smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju projektiranja-konstruiranja

Pod 2.
- višja šolska izobrazba strojne smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju konstruiranja ali
- srednje šolska izobrazba strojne smeri
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj na področju konstruiranja

Pod 3.
- končana osnovna šola z znanjem strojepisja
- najmanj 2 leti prakse na podobnih delovnih mestih

Kandidatom nudimo:
- solidne osebne dohodke
- možnost napredovanja
- samsko stanovanje zagotovljeno, družinsko po dogovoru

Pismene vloge z dokazilom o izpolnjevanju razpisnih zahtev naj kandidati vložijo v roku 14 dni po objavi razpisa na kadrovsko-socialni sektor REK Velenje, Rudarska 6 z oznako za TOZD Plastika. O izidu razpisa bomo kandidata v roku 15 dni obvestili.

mali oglasi

POMOČ

Iščemo gospodinjsko pomočnico, lahko tudi upokojenko. Naslov v uresništvu.

STANOVANJE

Iščem sobo, lahko neopremljeno v Velenju. Ponudbe pod šifro „uslužbenec".

TRGOVSKO PODJETJE NAMA LJUBLJANA, Tomšičeva 2

TOZD – VELEBLAGOVNICA VELENJE

objavlja
prosta delovna mesta za:

1. PRODAJALCA živilske stroke
za nedoločen čas

2. DVEH PRODAJALCEV živilske stroke
za določen čas (ca. 9 mesecev)

Pogoj: šola za prodajalce, poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema kadrovsko socialna služba podjetja Ljubljana, Tomšičeva 2, 8 dni po objavi.

ZAHVALA

V 54. letu je prenehalo biti plemenito srce drage žene, mame in stare mame

JOŽEFE PREVALNIK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, obratu EKO-RŠC, sostanovalcem samske stolpnice, sodelavcem Mirka in Slavka, zahvaljujemo se govorniku tov. Valenciju, g. kaplanu za ganljivi in tolažilni nagovor. Vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter izrazili sožalje.

Neutolažljivi mož Alojz, sin Mirko, sin Stanko z družino, hčerka Marija z družino in vnučki.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta, starega očeta, brata in strica

ANTONA HERLAHA

rudarskega upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti v velikem številu, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se vsem sosedom, ki so nam priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala dr. Zupancu za dolgotrajno zdravljenje na domu, DO REK in sodelavcem, rudarski godbi ter pevcem. Zahvaljujemo se gasilskemu društvu Vinska gora in gasilskemu društvu Bevče za spremstvo. Župniku za obred ter govornikom za poslovilne besede.

Žalujoči: sin Jože z ženo Marijo ter vnuki Milan, Cvetka in sestra Fanika

ZAHVALA

V cvetu mladosti nam je 17. januarja tragična smrt iztrgala iz naše družine ljubega sina in brata

MILANA DRUKSA

S tem izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so z nami res sočustvovali in ga spremili v velikem številu na njegovi zadnji poti v mnogo prerani grob ter ga zasuli s cvetjem in venci.

Posebej se zahvaljujemo za prvo pomoč dr. Kopitarju, dr. Dovšaku in rešilni ekipi. Posebna zahvala velja dr. Grošlju za obiske na domu ob naših težkih trenutkih.

Hvala tov. Gorograncu za poslovilne besede ob krsti in g. župniku za cerkveni obred.

Hvala vsem, ki boste še v prihodnje obiskovali njegov grob.

Žalujoči ata, mama, bratje in ostalo sorodstvo.

NAŠ ČAS je ustanovila občinska konferenca SZDL Velenje – Izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje – Uredništvo in uprava Velenje, Titov trg 2, p.p. 89, telefon (063) 850–087 – Uredništvo Ljuban Naraks, Mira Tamše in Stane Vovk – Tehnični urednik Franci Mazovec – Časnik je kot štirinajstdnevnik „Šaleški rudar" izhajal od 1. maja 1965 do 1. januarja 1973 – Zdaj izide vsak petek – Cena je 2 dinarja – Letna naročnina je 80 dinarjev – Za inozemstvo 150 dinarjev – Tekoči račun št. 52800-601-21420 pri SDK podr. Velenje – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tisk Ljudska pravica Ljubljana – Po mnenju sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 8. 2. 1974) se za NAŠ ČAS ne plačujetemeljni davek od prometa proizvodov.

● V CELJSKEM PREISKOVALNEM ZAPORU SEDI DEVET TATOV

Grabež v velenjskem Gorenju

Delavci velenjske Postaje milice in kriminalisti iz Uprave javne varnosti Celje so izvedli obširno akcijo in deloma že odkrili drzno tatinsko in prekupčevalsko skupino, ki je iz velenjske tovarne gospodinjske opreme Gorenje odnesla precejšnje družbeno premoženje.

Preiskava je še v teku, za zapahi celjskega preiskovalnega zapora pa so se znašli Anton Krebl (32 let), delavec v Gorenju, stanujoč Šentilj 47, Mihael Nahtigal (29), šofer iz Raven 28, Jože Žalig (23), viličar iz Rečice ob Paki 12, Janez Brezovnik (25), viličar iz Dol Suha 28 pri Rečici ob Paki ter mladoletni A. M., viličar iz Paške vasi. Vsi so bili zaposleni v tovarni Gorenje in so pri svojih tatinskih podvigih organizirano delovali. Kot smo izvedeli so si priskrbeli ključe od skladiščnih in drugih vrat ter se dogovorili s šoferji, ki so nakradeno blago odvažali iz tovarne mimo vratarjev. Skupaj z njimi pa so se v celjskem preiskovalnem zaporu znašli še Edvard Milavec (39), zasebni avtoprevoznik iz Mozirja 207, Stane Martinčič (26), šofer pri Interevropa, Franc Pušnik (35), oddelkovodja pri velenjski prodajalni Tehnomercator – Market, doma iz Dovž pri Mislinji in Alojz Robnik (37), šofer iz Podkraja 17 pri Velenju.

Krebl, Nahtigal, Žalig, Brezovnik in mladoletni A. M. so v tovarni vzeli več deset barvnih televizorjev, nekaj hladilnih skrinj, prek 30 stenskih ur, kompresorje, elektromotorje, mikserje, havbe za sušenje las, univerzalne stroje za rezanje, ležaje in še druge predmete. Kriminalisti in miličniki so zdaj že zasegli ukradenih predmetov v vrednosti 70 milijonov starih dinarjev. Na tiskovni konferenci v Celju pa so povedali, da grabež še preiskujejo in je več udeleženih, kot so doslej ugotovili.

Veliko barvnih televizorjev je iz tovarne s svojim tovornjakom odpeljal šofer Edvard Milavec. Ta jih je tudi prodal najrazličnejšim kupcem. Zanimivo je, da ima Milavec v svojem stanovanju črno-beli televizijski sprejemnik, pri preiskavi pa so v svinjaku našli več barvnih televizorjev. Kaže, da so največji denarni delež dobili prekupčevalci oziroma šoferji. Če preiskovalci lahko verjamejo zagovorom, potem so tisti, ki so se v tovarni ukvarjali s krajo, najmanj zaslužili, kot pravijo so za pretihotapljeni televizijski sprejemnik dobili od Milavca in drugih le 2 tisoč dinarjev. Torej so levji delež dobili prekupčevalci. Nakradeno blago so prodajali po vsej Sloveniji, verjetno pa je kaj romalo še drugam.

Nehote nastane vprašanje, kako so s tovornjaki lahko odpeljali iz tovarne toliko izdelkov. Preiskovalni organi pravijo, da v tovarni Gorenje ni bilo zadostnega nadzora, zlasti s strani vratarjev. Tovornjakov ni nihče pregledoval, zato je lahko šofer koprske Interevrope naenkrat odpeljal kar 9 televizorjev.

Uprava javne varnosti Celje poziva občane, ki so morda po smešno nizkih cenah kupili od znanih ali neznanih oseb barvne televizorje in druge izdelke Gorenja, da to prijavijo na najbližjo postajo milice. S tem bodo omogočili lažje delo preiskovalcem.

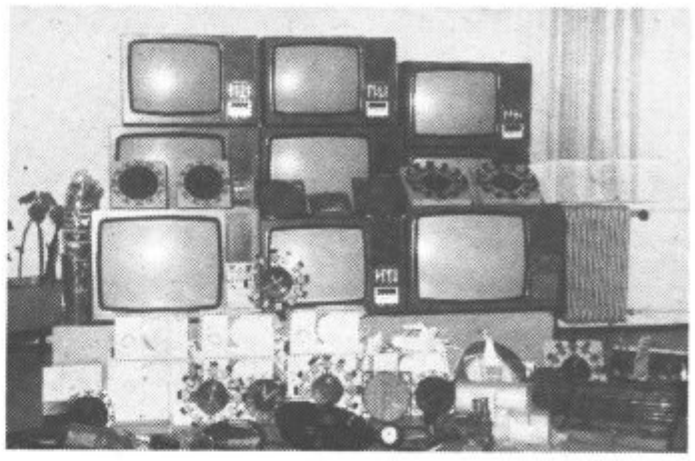

To je le nekaj ukradenih stvari, ki so jih na začetku akcije zasegli velenjski miličniki in kriminalisti UJV Celje

● NAŠ ZNANEC

Srečko Vutkovič

Tisti, ki so zaključili osnovno šolo pred približno desetimi leti se prav gotovo spominjajo Srečka Vutkoviča, ki v zadnjih letih sicer ni učil, bil je namreč pomočnik ravnatelja.

Srečko Vutkovič je končal učiteljišče v Mariboru, nato pa se je zaposlil v Mokronogu, kamor je bil s celo družino izseljem. Takoj na začetku vojne so ga zaprli v Trebnjem, žena pa je z otrokom ostala v Mokronogu. Ker je bil Srečko Vutkovič bolan na želodcu, so ga po nekaj mesecih izpustili. Takoj se je cela družina priključila partizanskemu gibanju. Leta 1944 so prišli na osvobojeno Kozjansko, kasneje pa so jih premestili na Štajersko. V partizanih so bili nato do konca vojne. Z njima je bil tudi osemletni sin, ki je bil pionirski kurir. Naš sogovornik se zelo rad spominja tistih časov, ko je poučeval na partizanski šoli. Najprej je bil v Trebelnem nad Mokronogom, nato pa v Blečem vrhu. Ko so imeli pionirji pouk, je bil eden vedno na straži. Nekega dne pa so prišli Nemci. Otroci so se hitro razbežali in pospravili za seboj, pozabili pa so skriti sliko tovariša Tita, na kateri pa je bil še zelo mlad in nekoliko podoben Goeringu. Nemci so sicer razbili klopi, pod sliko pa so napisali „Mi bomo zmagali!"

Srečko Vutkovič se je zelo rad ukvarjal z ljudsko tehniko in se temu društvu tudi priključil, takoj ko je prišel v Velenje. Sinu je tako za rojstni dan sam napravil kavč. Za delovanje v tem društvu je dobil tudi priznanje. Že leta 1925 je bil član Sokola, ko je bil v Sevnici, je bil vaditelj tega društva. Takrat pa je tudi režiral. S čim se sedaj ukvarja nam pravzaprav sploh ne bi bilo treba vprašati, sami smo takoj na začetku videli, da je s cvetjem, ki ga imajo v dnevni sobi zelo veliko dela. Naš sogovornik nam je to tudi potrdil in povedal, da je obena z ženo največje veselje cvetje, ki mu posvečata vso pozornost. Zaupal nam je tudi, da je treba cvetje zalivati z deževnico in sedaj ko ni dežja on topi sneg. Opazili pa smo, da se mu to izplača. Povedal nam je še, da je nekoč zbiral znamke, sedaj pa zbira značke za vnučko. Ko dobi kakšno novo, jo da petletni vnučki, ta pa jo sama zatakne v zato pripravljeno blazinico. Med značkami mu je najljubša značka društva SOKOL, ki jo ima že od takrat, ko se je včlanil v to društvo. Pokazal pa nam je tudi znački Našega časa in povedal, da naš časnik rad prebere.

Srečko Vutkovič ni nikoli brez dela. Pravi da bi imel še marsikaj za postoriti, pa mu primanjkuje časa. Njegova žena sicer pravi, da ne bo imel kaj delati, ko se bodo priključili na toplovod, sedaj mu kurjenje namreč vzame precej časa. Vendar pa on to zanika. Vnučki mora popraviti voziček in v hiši popraviti in napraviti še marsikatero podrobnost.

Ko smo klepetali z njim in ga vprašali tudi, kakšni so njegovi spomini na tiste čase, ko je še poučeval in kasneje na tiste, ko je bil pomočnik ravnatelja, smo spoznali, da se tistih časov rad spominja. Nikoli mu ni bilo žal, da je izbral poklic učitelja in zelo je srečen, kadar sreča kakšnega svojega nekdanjega učenca, ki mu pove, da ga ne bo nikoli pozabil in opiše še kakšen dogodek iz šolskih klopi, vendar pa pravi da se mu zdijo sedanji otroci veliko bolj razvajeni, ko je še on učil so bili z vsako stvarjo zadovoljni, sedaj jim pa človek le težko ugodi, saj od njega zahtevajo čedalje več.

Srečko Vutkovič

Prekratka varnostna razdalja

Voznik osebnega avtomobila CE 254-70 Rudolf Glinšek je 30. januarja letos peljal po Partizanski cesti v Velenju. Peljal je za osebnim avtomobilom CE 627-09 last Ivana Sovič. Ker je bila cesta mokra in zasenežena je Glinšek vozil in v prekratki varnostni razdalji, ko je ni mogel zaustaviti svojega vozila Sovič ustavil, ker je pred njim ustavilo drugo vozilo. Prišlo je do trčenja. Škode pa je za okoli 1.000 dinarjev.

● NI SE PREPRIČAL, ČE LAHKO VARNO PREHITEVA

Voznik osebnega avtomobila CE 747-76 Andrej Oman je 4. februarja letos peljal iz Velenja proti Arji vasi. Pri gostilni Obirc je pričel prehitevati tovorni avtomobil s priklopnikom, ne da bi se prej prepričal, če lahko to varno stori. Iz nasprotne strani je pripeljal voznik tovornega avtomobila MB 838-58 Roman Bark, ki je začel zavirati, a trčenja ni uspel preprečiti. Pri trčenju je tovorni avtomobil zaneslo v obcestni jarek in se je prevrnil na desni bok. Škode je za okoli 8.000 dinarjev.

● TRČIL V BETONSKO PREPUSTNO CEV

2. februarja je šel po cesti iz Velenja proti Slovenj Gradcu pešec Vinko Hudovernik, ker pa je bil močno vinjen je padel v levo po vozišču. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila MB 921-70 Rafael Vranjak, ki je zato, da Hudovernika ne bi povozil zapeljal nekoliko v levo. Nasproti pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila MB 868-27 Anton Štumpel, ki je takoj začel zavirati, ker pa je bila cesta mokra in spolzka, ga je zaneslo v desno v obcestni jarek, kjer je trčil v betonsko prepustno cev. Pri trčenju je nastalo za približno 1.500 dinarjev škode.

RADIO VELENJE

- **UKV frekvenca 88,9 megahercov**
- **oddaje: v četrtek ob 15,30, v nedeljo ob 10. uri**

Skupna seja

V torek, 10. februarja je bila v Slovenj Gradcu skupna seja izvršnega odbora občinske konference SZDL ter predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov. Razpravljali so o predlogu za prenos strokovne službe štipendijskega sklada iz združenih sredstev v občini na regionalni zavod za zaposlovanje, o predlogu samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora o financiranju krajevnih skupnosti in imenovanju akcijskega odbora ter o predlogu za dopolnitev družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini.

Aktualno

● PO OBISKU FRANCETA POPITA, PREDSEDNIKA CK ZKS, IN ANDREJA VERBIČA, PREDSEDNIKA GZS V MISLINJSKI DOLINI:

Delovni pogovori in izmenjava mnenj

SLOVENJ GRADEC – Predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, France Popit, je prejšnjo sredo, 4. februarja, kot smo že na kratko poročali, skupaj s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije, Andrejem Verbičem, obiskal Mislinjsko dolino.

Obisk v občini Slovenj Gradec sta začela France Popit in Andrej Verbič s pogovorom s predstavniki občinske skupščine ter občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij o uresničevanju politike Zveze komunistov v občini Slovenj Gradec.

Zveza komunistov v Mislinjski dolini se je v zadnjem razdobju organizacijsko utrdila, posebej še v združenem delu, uspešna pa so bila tudi prizadevanja za sprejem novih članov v Zvezo komunistov ter za idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje komunistov. Manj zadovoljni pa so, kot so povedali, z idejnopolitično in akcijsko vlogo osnovnih organizacij ZK, ki kažejo pri uveljavljanju politike Zveze komunistov premajhno samoiniciativnost, najboljše pa tudi niso metode dela. V prizadevanjih za uresničevanje stališč in sklepov 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov pa bodo v Mislinjski dolini usmerili aktivnost komunistov v poglabljanje ustavne vsebine samoupravljanja, akcijo za stabilizacijo in varčevanje, kadrovsko politiko ter nadaljnje utrjevanje občinske organizacije Zveze komunistov.

Združeno delo v občini Slovenj Gradec pa se srečuje z istimi problem kot na drugih območjih. Največ težav je zaradi nelikvidnosti, pa tudi okrog oskrbe z domačimi reprodukcijskimi materiali. Ker je celotno združeno delo vneslo v stabilizacijske programe nalogo, da uvožene surovine kolikor je le mogoče zamenja z domačimi, se zdaj srečujejo s težavami zaradi višjih cen, pa tudi zaradi kasnitev dobav. Sicer pa so delovni kolektivi zastavili acijo za večjo proizvodnjo, za izboljšanje tehnologije ter za višjo produktivnost.

DOHODKOVNI ODNOSI TER USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZA DELO

Med pogovormo tovarišev Franceta Popita in Andreja Verbiča z družbenopolitičnim aktivom Mislinjske doline sta bila v središču pozornosti uveljavljanje dohodkovnih odnosov v združenem delu ter izobraževanje in usposabljanje za delo.

Predsednik Centralnega komiteja ZK Slovenije, France Popit, je ob tem poudaril, da so zbori delavcev, na katerih bo govora o zaključnih računih za leto 1975, priložnost za celovito oceno gospodarjenja, prav tako pa tudi za dogovor o akciji za uveljavljanje dohodkovnih odnosov, ki jih moramo začeti vgrajevati v samoupravne sporazume in družbene dogovore. O uveljavljanju dohodkovnih odnosov smo doslej vse preveč samo govorili, premalo pa je bilo pobud, da bi začeli razmišljati, o tem kako odnose oblikovati. Tovariš Popit je govoril tudi o nekaterih aktualnih vprašanjih na področju vzgoje in izobraževanja. Šole je treba približati gospodarstvu, izobraževalni zavodi morajo začeti vzgajati za delo, bolj pa moramo spodbujati izobraževanje ob delu. Pripravljamo srednjeročne programe razvoja ter načrte za prestrukturiranje gospodarstva, je med drugim dejal, vprašanje pa je, če bomo imeli ob premajhni skrbi za usmerjeno izobraževanje in usposabljanje potrebne kadre. Celotno kadrovsko politiko pa moramo podrediti družbenopolitičnim in gospodarskim potrebam.

Tovariša France Popit in Andrej Verbič sta si po pogovoru s političnim aktivom Mislinjske doline ogledala proizvodnjo v temeljni organizaciji združenega dela Tovarna pohištva Pameče ter v novem obratu Tovarne meril Slovenijales v Pamečah.

V Slovenj Gradcu pa so ju popeljali po razstavi angažirane figuralike „MIR 75 – 30 OZN" v Umetnostnem paviljonu.

V Partizanskem domu Gorskega turističnega centra Kope pa sta se 4. februarja popoldan sestala predsednik Centralnega komiteja ZK Slovenije, France Popit, in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Andrej Verbič, s člani sveta ZK in z vodilnimi delavci Gozdarstva in lesne industrije „Lesna" Slovenj Gradec. Govorili so o uresničevanju politike Zveze komunistov v tej delovni organizaciji ter o trenutnem gospodarskem položaju in nadaljnjem razvoju „Lesne". Razgovora se je udeležil tudi član CK ZKS Franc Razdevšek.

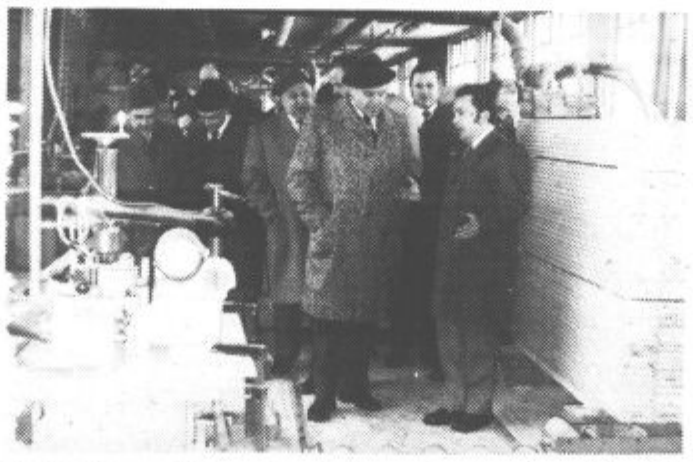

Predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije France Popit si je skupaj z Andrejem Verbičem predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije ogledal proizvodni proces v tovarni pohištva Pameče, temeljni organizaciji združenega dela slovenjgraške LESNE, Gozdarstva in lesne industrije.

Gozdarstvo in lesna industrija, Lesna, Slovenj Gradec, ki je nastala po združitvi Gozdnega gospodarstva ter Lesno industrijskega podjetja Slovenj Gradec, združuje zdaj v vseh 4 občinah koroške regije 21 temeljnih organizacij združenega dela, ki zaposlujejo blizu 2.300 delavcev in ki so lani ustvarili 1 milijardo dinarjev celotnega dohodka.

V zadnjih letih so znatna sredstva vložili v razvoj finalne proizvodnje, zdaj pa se zaradi položaja na tržišču srečujejo s precejšnjimi težavami. Lani so vse temeljne organizacije združenega dela izdelale stabilizacijske programe, tam pa, kjer so poslovali z izgubo, pa tudi sanacijske programe. Pri uresničevanju programov stabilizacije ter v prizadevanjih za odpravo slabosti v tekočih gospodarskih gibanjih so dosegli doslej najpomembnejše uspehe v Tovarni ivernih plošč v Otiškem vrhu pri Dravogradu, kjer so uvedli delo v 4 izmenah.

VODILNI DELAVCI – KOMUNISTI MORAJO BITI POBUDNIKI ZA NOVE DHODKOVNE ODNOSE

Po uvodnih informacijah so predsednika Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, Franceta Popita, najbolj zanimali odnosi med temeljnimi organizacijami združenega dela znotraj Lesne in pa prizadevanja delovnih kolektivov za odpravo slabosti v tekočih gospodarskih gibanjih. Ugotovljeno je bilo, da med temeljnimi organizacijami združenega dela še ni uveljavljena dohodkovna sodvisnost, prav tako tudi ne med vsemi dejavnostmi, na delitev dohodka pa še zmeraj vplivajo tudi lokalni interesi.

Po mnenju predsednika CK Zveze komunistov Slovenije, tovariša Popita, morajo biti vodilni delavci – komunisti pobudniki za pripravo in uveljavitev novih dohodkovnih odnosov, ki jih je treba uveljaviti znotraj posameznih delovnih organizacij kot v okviru reprodukcijskih celot. Sindikalne organizacije pa morajo storiti vse, da bodo delavci kar najbolj podrobno seznanjeni z določbami zakona o združenem delu.

Z rezultati dosedanjih stabilizacijskih prizadevanj v slovenjgraški Lesni, kot so povedali udeleženci razgovora, še niso povsem zadovoljni. Da bi zagotovili v letu 1976 rentabilno poslovanje, je treba ob istih cenah, ki so veljale v letu 1975, ustvariti za najmanj 30 % višji celotni dohodek. Bitko za stabilizacijo pa bodo morali usmeriti v racionalno izkoriščanje sredstev, varčevanje in optimalno izkoriščanje kapacitet.

Ob tem je bilo še posebej naglašeno, da bi morali v Sloveniji uveljaviti v lesno predelovalni industriji večjo delitev dela in programov, kar bi nedvomno zagotovilo povečanje produktivnosti ter proizvodnjo v večjih serijah. Vendar pa je, kot so tudi naglasili, še daleč do uresničitvi te zamisli.